XIII. évi folyam. 153-dik szám. Kedd, deczember 29. 1868.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Kiadó hivatal: Középutcza, Stein J. könyvkereskedése. Szerkesztői szállás: belső-szénutcza 131. szám.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr, 2-szor 6 kr, 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij. Hirdetések felvétetnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 12. sz.) J. Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.). Pesten: Zeisler M. hirdetés felvételi irodájában (Königsgasse Nr. 60.) Nyilttéri czikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton reggel. Előfizetési ár: egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Eredeti távsürgöny.

Feladatott Pesten decz. 28-kán este 7 óra 55 p.
Érkezett Kolozsvárra decz. 28-kán este 10 ó. — p.

Ő Felségeik, hir szerint, Zágrábba mennek, a bán beiktatási ünnepélyére.

Törökország nyilatkozata ma érkezett Bécsbe: elfogadja a konferenciát azon kikötéssel, hogy ultimatuma képezze a tárgyalások alapját, és ezekből a krétai kérdés kizárassék.

Erdély transsubstantiatiója.

I.

Midön nemzetünk fiai a közeledő új évet szerencséltetve egymással kezet szoritanak, fenn a magasban harsog az arkangyal trombitája, mely Erdélyben az ős magyar szabadság föltámadását és e hosszas századokon át szétszakadt tagnak a nagy egészbe megtörtént transsubstantióját hirdeti.

Volt egy napunk, épen húsz évvel ezelőtt, midön háromszázados szétválásunk alatti szenvedéseink jutalmát reméltük a történelemtől, midön még egyszer összeölelkezve az anyaországgal, dicsöbb jövökről álmodánk. Fegyverekkel s orgyilkokkal megsebezve csakhamar vérünk összeömlött, s kétfelé hullánk mindketten félhalottan!

És jött húsz esztendő, mialatt külső és belső ábrándok és hazármlások a tetszhalott felett alkudoztak. Egy rész oda alkuvá Erdélyt az oláh-szláv confoederatiónak, más rész oda adta a nagy german propagandának s bekeblezte Ausztriába.

Mi erdélyi magyarok, székelyek s az országrész más ajku alkotmányos érzelmü néptöredékei visszautasitottuk, s nyilván kárhoztattuk ezeket is, azokat is, mind vétkeseknek tartottuk öket a közhaza ellen, kik az ország egyik részének javáért a másikat áldozatul dobni készek valának. Együtt alkottuk meg ezt a magyar királyságot, együtt kell azt vállvetve dicsöségre emelnünk, vagy együtt vesznünk el, mint egy testnek, egy léleknek.

Ez volt jelszavunk a passiv ellentállás azon nehéz harcza közt, midön nem rettegtünk az absolutismus által feltárt börtönöktől, mert a haza maga egy börtön volt; midön visszautasitottuk a hatalmat, mely ha öt szolgáltuk volna, pénzt és czimeket igért; midön utolsó fillérünket engedtük elkoboztatni s régi zsiros asztalainkat durva s szegényes eledelekkel láttuk el, türve nyomort, inséget, üldözést, lealáztatást: de soha sem csüggedve azon reményben, hogy szabadságunk napja újra feltámadand.

És im egy szózat hangzott három s fél év előtt egy húsvét ünnepén, fölszólalt Deák Ferencz, mint apostola a fejedelem és nemzet közti kibékülésnek, elmondotta szavakban azon eszméket, melyeknek igéi ma már testké váltak: a szózat fölemelkedett magasra, mint a Kárpátok köde, meghallotta egész nemzet, meghallotta a dynastia, meghallotta Európa.

E szózat nem alkudozott az ország integritása fölött; ez nem dobta áldozatul a magyar korona évezredes depositumát, az „erdön túli“ részeket: e szózat követelte az egy Magyarországot, s az egy és nagy Magyarország önmagában megerösitve, mint méltó szövetségese a birodalom másik felének, képesnek érezte magát nagy és kölcsönös áldozatokat hozni azon nagy és kölcsönös kötelességek teljesitésére, melyek Magyarország és Ausztria európai hivatásából, s közös dynastiája általi összeköttetéséből történelmileg és végzetszerüleg folytak ki.

E szózatra megalakult egy erös párt és egy erös politika, mely a siker politikájává vált.

Megtámadások, gyanusitások, irigység, féltékenység, nemzetiségi utopiák, forradalmi törekvések, a tömegek szenvedélyének fölriasztása, nem állhaták útját azon erélynek, mely a magyar nemzet ös geniusában feneklett, s melynélfogva e nemzet zöme kiküzdi, kivívja s végrehajtja a minek egyszer neki indult, nem ragadtatva el szerencséje által, hogy lehetlen után kapkodva, elveszitse a lehetőt, s nem szegve meg békeigéretét azért, hogy az ellen is engedvén, tán annak idöleges nagyobb kizsákmányolására talán végzetszerü alkalom mutatkozott.

És a politikai siker tényező jelvényei jelentkezni kezdettek. Óriás ünnepélyt ült Pest-Budán a magyar királyság, melyre Európa nagyhatalmai jelentek meg küldötteik által vendégekül. Magyar ajkon a legelső eskü hangzott ezer év óta most legelöbb, a király csengő szaván, melyet Isten szabad ege alatt a templomok és paloták viszhangoztak; kiemelkedett e jelek közt a nemzet szabad és alkotmányos önkormányzatának közege, a felelös magyar miniszterium; a megyék zászlói újból kitüzettek a praetorialis épületeken, s im maholnap ezen zászlók felett emelkedik egy nagy és fényes trikolor zászló, melyhez nemzetünk legutolsó forradalmának dicsösége tapad: a honvédhadsereg, Magyarország nemzeti külön hadseregének zászlója.

És ki mondja, hogy nincs egy hazánk, nincs szabad önkormányzatunk, nincs egészen önálló nemzeti hadseregünk?!

Van mindenünk, van a mivel alkotmányos életünk új korszakát megindithatjuk egy folytonos fejlödésnek, melyet ha oly higgadt politika vezetend, mint a minő kezdeményezett és mostanig kivitt a magyar királyság második ujjáalakulási korszakának méltán nevezhetünk.

És e vívmányokból minket erdélyieket legnagyobb rész boldogit, mert ezek által hazánkban és szerettünk fölött. Ne ábrándozzunk s ne verdessük szerfölött mellünket ellenzéki hevünkben, midön azon politika győzött, melyet — programmja megjelenésekor — megváltásunknak tekintettünk. El voltunk árulva, el voltunk alkuva és igérve, sőt el is voltunk adva. A corruptio és jogfeladás hozott törvényeket felettünk, s a férgek, melyek testünket emészteni kezdették, kiáltoztak, hogy ök folytatásai testünk életének, s övék a vagyon, melyet mi szereztünk, övék a haza!

Dózsa Dániel.

Pest, deczember 26. 1868.

(y z n.) A ki most érdekes politikai hirekkel telt levelet vár innen, csalódik.

Buda-Pest a karácsonyt ünnepli, a politika szünetel.

Még pedig ez uttal kétszeresen ünnepel a főváros, elöször a karácsony alkalmából, másodszor, mert elháritva látja fejéről a veszélyt, a mely, ha bekövetkezik, a lakosság új évi örömeit bizonyára nagyon megkeseritette volna.

A házbér égető kérdése a közvélemény követelése szerint kedvezőleg oldatott meg.

Azaz nem fizetünk házbért... már tudniillik január első napján, miként tervben volt s a városi hatóság is elhatározá Gyertyaszeztelő, Szt. György, Szt. Jakab és Szt. Mihály napjairól, a naptári évnegyedek első napjaira tévén át a házbérfizetést, de ugy sem lesz mint régen volt, mert jövöre a házbéri év február 1-sején veszi kezdetét, s a házbér a mondott naptól számitandó évnegyedek első napjain lesz fizetendő.

E kérdés folytonos feszültségben tartotta a városi lakosságot többi között azért is, mert itt a karácsonyi ünnepek, főleg új év alkalmával aránylag mindenkinek különben is sok költsége van, melyeket a házbér januárban fizetése még inkább szaporitott volna; pedig a lakosság nagyobb része nem Hausherr ám, hanem olyan magunkforma szegény frater, kinek házbért kell fizetnie .... ha van miből.

Hány nem gazdag családapa vonta volna meg szeretteitől azon szerény örömöt, melyet ünnepek alkalmával szerezni szokott; hány szegény ember mondott volna le kénytelenségből egy-két jó falatról, melyeket különben is csak sátoros ünnepeken juttathat magának, ha a házbért január elején kellene fizetni.

Ezeknélfogva egymást érték a városi képviselők gyüléseiben az inditványok, melyek a januári házbérfizetés iránt hozott közgyülési határozat megváltoztatását sürgették, de eredmény nélkül.

Végre egy 12,000 aláirással ellátott kérvény nyujtatott át a belügyminiszteriumnak, melynek a városi képviselőtestület által leendő tárgyalása elrendeltetett, Deák hozzászólt a tárgyhoz, ugy, mint az igazság s méltányosság hozta magával, és most már rendin van minden, nyugodtabban lélegzünk.

Ezen gordiusi csomót tehát szintén Deák oldotta meg (mint megoldott már eddig sokat s meg fog oldani jövöre talán még többet), ki mint a Pest városi képviselőtestület tagja hozzászólt az érdekes és a lakosságra nézve mindenesetre fontos dologhoz.

Ez itt most a legérdekesebb tárgy. A politika — miként mondók — szünetet tart, és ugyszólván a vidékre költözött, hol a választók összeirására vonatkozólag közelebb kiadott miniszteri utasitás folytán, az eddiginél bizonyára még nagyobb dimensiót nyerendnek a mozgalmak.

Igaz, hogy a vidéki mozgalmak szálai mint középpontban itt folynak össze, de most, az ünnepek alatt a konferenczialis teremek zárvák, sokan, kik azokban tevékeny részt vesznek, falura rándultak, s a kik itt vannak, családjaiknak élnek, és igy kissé pihen a működés.

Nem vonjuk kétségbe, mikép a vidék szintén ünnepel, csakhogy ott éppen az ünnepek szolgálnak összejöveteli alkalmul, melyek tárgyát most bizonyára a választási kombinácziók, és a képviselő-jelöltek kitüzése képezendi, minélfogva ünnepek után — ugy hiszszük — érdekes közlendőink lesznek.

A mi magát a buda-pesti választási mozgalmakat illeti, határozottan elhamarkodottnak állithatjuk azon bizonyos lapban fölmerült versiót, mintha Budán b. Eötvös József kultusminiszter ellenében Kossuth Tivadart szándékoznának nevezni, melyek fölléptetni, mert erről eddig szó sincs, és meg vagyunk győződve nem is lesz.

Éppen oly alaptalan volt azon hir is, melyszerint a pesti lipótvárosi kerületben b. Kemény Zsigmonddal Wahrmann nagy kereskedő (zsidó) fogna versenyezni, mert e részben eddig semmi megállapodás nem történt.

Hanem az nagyon valószinü, hogy a József városban Csernátony állása ingadozni fog, mert ellenében oly államférfit szándékoznak fölléptetni, a ki e városrészt egyizben már képviselte, s a ki csaknem biztosan számithat többségre — Szentkirályi Mórt.

Az országos Deák-párt bizottmányának alakulása.

A folyó évi decz. 11 kén tartott párt-előértekezlet megállapodásánál fogva a Deák-párt bizottmányának alakulás végetti összejövetele decz. 21-re levén kitüzve, helyettes elnök Lónyay Gábor a Deák kör helyiségeiben összesereglett párttagokat a pillanat fontosságához mért beszéddel üdvözölvén, a tanácskozást megnyitá.

Az értekezlet mindenekelőtt a hármas bizottságnak szervezeti javaslatát tartván megvitatandónak, s a megalakitást csakis az elfogadandó szervezeti szabályzat alapján eszközlendőnek, egyhangulag felkérte Lónyay Gábort az alakitó ülés elnökségének vitelére, egyszersmind Királyi Pált a jegyzőkönyv vezetésére.

A tanácskozás első tárgyát képezé a fennebb érintett kis bizottsági javaslat, mely a bizottmány szervezésének, s a közelgő választások irányábani hatáskörének programmját tartalmazá. Ezen munkálatot b. Majthényi L. egész terjedelmében felolvasván, az ugy általánosságban, mint részleteiben tüzetes tárgyalás alá vétetett.

A pár óráig tartott higgadt eszmecserének eredménye a következő megállapodás lőn:

„Meg vagyunk győződve, hogy párt-bizottmányunk működésének üdvös eredménye lesz, ha szabatosan megállapittatik a hatáskör, melyen belöl mozognia kell, s azon szilárd elhatározással lép a cselekvés terére, hogy midön teljesen betölti hatáskörét, semmi viszonyok között tul nem terjeszkedik az illetékességének szabott korlátokon; ellenben komolyan veszélyezetteknek tartanók azon nagy fontosságu érdekeket, melyeknek gondozására vállalkozunk, a bizottmány működésének minden oly irányzata által, mely aggodalmakat ébresztheti a vidéki tényezők által féltékenyen őrzött eljárási függetlenségre nézve, melyet vidéki párthiveink ugy egyénileg, mint bizottmányilag a képviselőválasztások körül megtartani akarnak, és megtartaniok kell.

„Szabatosan kijelölendőnek tartván tehát azon vonalt, mely a bizottmány közvetitési és támogatási szereplését elválasztja a választókerületek önálló működési körétől, mely kivétel nélkül kiterjed a képviselőválasztás körében felmerülő minden teendőkre, alapelv gyanánt kijelenti a bizottmány, hogy:

az országos deák-párti bizottság alakitása által a vidéki párthivek, s az általuk alakitott vagy alakitandó választási bizottmányok teljes cselekvési szabadsága a képviselők kijelölését és megválasztását illetőleg legtávolabbról sem korlátoltatik; és azért

„a bizottmány hatáskörén kivül állónak jelent ki minden közvetlen vagy közvetett beavatkozást oly ügyekbe, melyek által a képviselők kijelölésére s megválasztására vonatkozó személyes igények, érdekek és viszonylatok érintetnek; ellenben

feladatául tekinti az országos deák-párti bizottmány az ezen pártbeli képviselő jelöltek megválasztása érdekében a közvetitést és támogatást az imént körülirt hatáskör korlátain belöl azon irányban, melyben az illetékes oldalról igénybe vétetik.“

Kifejeztetvén a föntebbiekben a bizottság alakulásának czélja, s körvonaloztatván szabatosan annak hatásköre, a tanácskozmány áttért a javaslat második részére, mely a bizottság belszervezetét tárgyazza.

Erre nézve a hármas bizottság tervezete ál talában helyeseltetett, s annak alapján, s a decz. 11 diki előértekezlettől nyert utasitás folytán a tanácskozmány kimondja, hogy bizottmányi tagjainak számát százig kiegésziti, s hogy tekintettel a párt országos kiterjedésére, ezen bizottmánynak egyszersmind jogos tagja minden megyei és városi deák-párti választó bizottmány elnöke, vagy ezek küldöttjei, és hogy ezen tagsági joggal az illetők szükség szerint élhessenek is, a bizottmány ülései több nappal előre a párt közlönyei által fognak kihirdettetni.

A bizottmány hivatalos helyisége a Deák-kör uri utczai szállása.

Nemkülönben helyeselte és elfogadta a tanácskozmány a javaslatnak a szakosztályok alakitására vonatkozó részét, melyet a következők:

I. A statistikai és levelezési szakosztály öt tagból.

II. A sajtóügyi szakosztály hét tagból és

III. Az igazgatási szakesztály tizenöt tagból.

A szervezet részletei ekként megállapittatván, a tanácskozmány mindenekelőtt a bizottság megalakitása, illetőleg kiegészitéséhez fogott. A bizottmány tagjainak megállapitott névsora a következő:

Gróf Andrássy Aladár, gr. Almássy György, báró Bánffy Albert, gr. Bethlen Farkas, gr. Bethlen János, Beliczay Imre, Besze János, Bittó István, Bömches Frigyes, gr. Csáky László, Dapsy Vilmos, Dobóczky Ignácz, gr. Erdödy Sándor, gr. Eszterházy Pál, Falk Miksa, Fáy Béla, Fülöp Lipót, Gajzágó Salamon, Hajós József, Harkányi Fülöp, Havas Ignácz, Házmán Ferencz, Hirschler Ignácz, Horváth Antal, Horváth Károly, Horváth Lajos, Huszár István, Ivácskovics György, Ivánka Zsigmond, Justh József, Kacskovics Ignácz, gr. Károlyi György, gr. Károlyi István, Kautz Gyula, b. Kemény Gábor, b. Kemény Zsigmond, Királyi Pál, Kovách László, Ledniczky Mihály, Lévay Henrik, Lónyay Gábor, Madocsányi Pál, báró Majthényi László, b. Mesnil Victor, gr. Mikes János, Németh Lajos, Németh Samu, Palkovics Károly, Papp Mór, Pompéry János, Popper Lipót, b. Prónay Gábor, Pulszky Ferencz, ifj. gr. Ráday Gedeon, Rajner Pál, Ráth Péter, Rottenbiller Lipót, Rottfeld Soma, Schossberger Zsigmond, Somssich Pál, Strasser Alajos, gr. Szapáry Antal, gr. Szapáry Géza, Széher Mihály, Szitányi Bernát, Sztupa György, gróf Teleki Domokos, gr. Teleki Sándor, Térey Pál, Tolnay Gábor, Toldy István, Tomcsányi József, Tóth Lőrincz, Treffort Ágoston, Urházy György, Urváry Lajos, Wahrmann Mór, Vecsey Sándor, Vojnics Lukács, Zeyk Károly, Zichy Antal, gróf Zichy József id., gr. Zichy József ifj., gr. Zichy János.

Ekként kiegészittetvén a bizottság tagjainak névsora, vétetett foganatba az alakitás.

A bizottság elnökéül gr. Szapáry Antal, alelnökeül Pulszky Ferencz, jegyzőkül Királyi Pál és Urházy György választattak meg.

A statistikai és levelezési szakosztály tagjai lettek: Kautz Gyula, b. Kemény Gábor, gr. Bethlen Farkas, Németh Lajos, Tóth Vilmos.

A sajtóügyi szakosztály tagjaivá megválasztattak: Falk Miksa, Királyi Pál, Pompéry János, Rottfeld Samu, Toldy István, Treffort Ágoston, Zichy Antal.

Az igazgató szakosztályhoz megválasztattak:

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Bittó István, Fülöp Lipót, Hajós József, Huszár István, Kovách László, Lévay Henrik, Madocsányi Pál, b. Majthényi László, gr. Mikes János, Pulszky Ferencz, Rajner Pál, gr. Szapáry Antal, Tomcsányi József, Wahrmann Mór, Zeyk Károly.

A szakosztályok tagjai megválasztatván, a tanácskozmány, mint alakitó gyülés, teendöit bevégzé, éltetve azon erös meggyöződéstől, hogy pártunk választási mozgalmainak vezetését oly kezekre bizta, melyek az ügynek sikert szereznek.

A bizottmány ülései a párt közlönyei által mindig eleve lesznek hirdetendök.

Buda város küldöttségének tisztelgése Deák Ferencznél.

Házmán Ferencz, Buda sz. kir. városának főpolgármestere a következö szavakat intézte Deák Ferenczhez:

„Mélyen tisztelt hazafi!

Alig van nemzet, mely annyit szenvedett, mint a magyar; nincsen egy is, mely, mint ö, századok óta állott volna az enyészet küszöbén. Türt és reménylett, mint a hazafiság vértanuja. De bizodalma nem csökkent, sem saját erejében, sem kulturai hivatásában.

Mindenkor támadtak férfiai, kik az uralkodó koreszméket érvényesitették, és az egyéni fejlödés és szabadság szellemét ébren tartották a legujabb idökig, midön szükséges lett a multat a jövövel összefüzni, nehogy nemzetünk, mint olyan, a szenvedések sulya alatt kimuljon.

E münek közvetitésére a gondviselés Téged jelölt ki, a törvényhozás nehéz munkájában edzettet, ki egyiránt kerülvén az önzö elöitéleteket és hajlithatatlan követelöje annak, a mit törvényesnek és nemzeti lételünk jogosnak, igazságosnak ismert.

Bölcseséged és a nemzet határozott támogatása áthidalta a mélységet, mely a birodalom külön államait mindkettönek veszélyére külön választá, és a kiegyezési törvény megvetette a talapzatot, melyen a nemzet, ha életrevaló, szabadságának templomát kiépitheti. Lehetnek köztünk, kik az áldozatokat sokalják, melyek a kiegyezési szerzödésben kikötvék, azonban ne felejtsük, hogy voltak idök, melyekben sokkal becsesebb áldozatokat hoztunk, a nélkül, hogy akár a kiegyezést, akár a szabadságot elértük volna.

Igen sok van még hátra, mi az önállóság, a szabadság, a rend, a haladás biztositására elkerülhetlen szükséges. De a teendök emeltyüje a nemzet hatalmában van.

Az eddig elért sikert, a gondviselés és apostoli királyunk után, Neked köszönjük leginkább, a nép hü képviselöjének; Néked, ki sem hiuságot és nagyravágyást, sem fényt és kincset nem becsülsz, ki szerénységedben csak egyért élsz, nemzeted boldogságáért.

Fogadd el tehát ös Buda részéröl is a kegyelet, hála és tisztelet kiapadhatlan érzéseinek kifejezését és azon meleg óhajtást, hogy a mindenható sokáig éltessen a nemzet hasznára és örömére!“ (Hosszas éljenzés.)

Deák F. erre a következöleg válaszolt:

T. barátaim és polgártársaim! Keblem mélyéből eredö köszönetet mondok a megtisztelésért, a bizalomért és szeretetért, mely titeket ide vezetett. Igaz, hogy alig van ország, mely századokon keresztül annyit szenvedett, mint Magyarország s a hazának alig van része, melyre e szenvedésböl annyi sulyosodott volna, mint ös Buda városára. A legsulyosabb csapások, melyek alatt egykor az ország s fökép Buda városa oly hosszu ideig nyögött egy gyászos napnak volt következése, a szerencsétlen mohácsi vésznapnak s az azt követö nehéz idöknek. S mi okozta fökép hajdan is e gyászos napot? Sok más kedvezötlen körülmények közt a józan számitás nélküli vak buzgóság s azon tulbizakodás, melylyel akkor a nemzet vitézségének érzetében tulbecsülte erejét s egyedül buzgóságát követve, nem vette tekintetbe a körülményeket, nem keresett szövetségeseket, nem várta be, hogy az egész haza egyesült erejével álljon sikra a fenyegetö ellenség tulsulya ellen, s e számitás nélküli tulbizakodás miatt elvérzettek a nemzet jobbjai. Ez hozta reánk végtelen tengerét azon szenvedéseknek, melyek az ország erejét elgyengitették, a folytonos viszályok magvát elvetették, s csak ez isteni gondviselés különös kegyelme mentett meg bennünket a végenyészettöl.

A történelem csak száraz elösorolása volna a történt eseményeknek tanuság és haszon nélkül, ha a multak példáján az ujabb nemzedékek nem tudnának okulni. Sokat szenvedtünk mi is a lefolyt 20 év alatt, talán nagy részben elhibázott számitásaink miatt, szellemi erönk s anyagi jóléttünk napról napra gyengült és alább szállott és ismét a végenyészet örvénye szélén állottunk; de tudtunk türni és kitartani, és ismét az isteni gondviselés nyujtott alkalmat, hogy szenvedéseink enyhüljenek, s ha a mindenható ugy akarja, elenyészszenek. Nekünk, kik tanultunk a multak példáján, nem volt szabad ez alkalmat ellöknünk és vétek lett volna azon hibába esnünk, mely egykor oly sulyos következéseket vont az országra, a rosz számitással párosult tulbizakodottság hibájába.

Körültekintve kül és bel viszonyainkon, meg kellett györödnünk, hogy egyedül a külföld támasza e hazát meg nem mentheti, biztató szónál egyebet alig remélhettünk. Körülnéztünk a hazában s láttuk, hogy itt is voltak, kik azon rendszert, mely bennünket elnyomott, pártolták, elösegitették. Önmagunk között is hiányzott azon egyetértés, melyre szükségünk vala, s ily zilált állapotban, a kiegyezés idejét s alkalmát, melyet az események kedvezövé tettek, magunktól el nem lökhettük, söt ezt meg kellett ragadnunk, s igy jutottunk azon eredményhez, hogy lehetövé lett békés úton elérni azt, a mit más úton megkisérleni fonákság lett volna.

A hajdankorban fegyverrel vivtak a harczokat népek és államok, most a nemzeteket nagyokká, erösekké és szabadokká nem egyedül a fegyver teszi. Nagy és túlnyomó része van abban a szellemi erö kifejlödésének, az iparnak, szorgalomnak és kereskedésnek, mely a népeket vagyonosokká s önállókká teszi. Ezeknek kivántunk mi is tárt kaput nyitni, s módot nyujtani Magyarországnak, hogy benső megerösödése által lehessen alkotmánya biztos.

Müködésünk eredményét nem fejtegetem elöttetek barátaim; nyilvánosak azok, s fejedelmünk által szentesitett törvényeinkben vannak letéve. De a mi a törvényekben ki van mondva, csak ugy megy át az életbe, csak ugy lehet áldásthozó, ha a végrehajtás teljes mértékben életet ad annak, mit a törvény kimondott és az ország érdeke kiván. A végrehajtás felelös miniszterek kezébe van letéve, de hogy ezek hiven, pontosan és sikerrel teljesithessék e szent kötelességet, kötelességünk nekünk is egyes polgároknak közremüködni, nem szabad helytelen nehézségeket görditenünk a kormány törvényes törekvései ellenébe, söt a mennyire tölünk telik, igyekeznünk kell azon, hogy a törvény áldása puszta szó ne maradjon. Kölcsönös közremüködés tehát az, mit a haza tölünk vár, s ezt annál könnyebben tehetjük, minthogy saját érdekünkben fekszik elömozditani a közös czélt; kölcsönös türelem a másik kötelesség. Ne higyje senki, hogy a mit századokon keresztül a hanyagság, néha talán a rosz akarat, elnyomott, azt néhány hó, söt néhány év is teljes eröben ismét kifejthesse. (Helyeslés.) Az ipar meggátolt fejlödését, a pangásra jutott kereskedést néhány törvény rögtön virágzóvá nem teheti. Öseink végtelen türelmet és szivösságot fejtettek ki a harcz terén, kövessük szép példájukat benső fejlödésünk szellemi és anyagi terén, mi is ernyedetlenül. Ne csüggedjünk, ha valamely intézkedés a következö órában még meg nem hozza gyümölcsét, vagy ha a gyümölcs még nem érett, mert megérleléséhez hosszabb idö kivántatik.

A kiegyenlités nem fegyverrel, hanem békés úton eszközöltetett, s ennek mulhatlan postulatuma a kölcsönös engesztelödés; de hogy ez megszilárduljon s meghozza azon áldást, melyet attól remélhetünk, hogy a szabad téren, melyet a törvények megnyitottak, szabadon és sikerrel müködhessünk, állandó és biztos békére van szükségünk. Békére itt benn a honban, békére a külföld irányában. Legyünk itthon testvérek a honszeretetben, s egyesült erövel és akarattal müködjünk közre hazánk közjavára. Az alkalom elöttünk van, az eredmény önmagunktól függ; béke az, a mit mindenekelött óhajtanunk kell. A magyar államférfiaknak, kik viszonyainkat ismerik, minden törekvéseiket arra kell forditaniok, s hiszem, arra is forditandják, hogy a béke minél tovább s a lehető leghosszabb idöig zavartalanul fennálljon. Ezt kell kérnünk a Mindenható kegyelmétöl, s ezt reméljük fejedelmünk és államférfiaink bölcseségétöl, s erösen hiszem, hogy e reményeket sem véletlen félreértések, sem álcsillogásu remények meghiusitani nem fogják. Engedjétek hinni, barátaim, hogy elmondott nézeteimben Budavárosa derék polgárai öszintén osztoznak velem. (Élienzés.)

Ismétlem, hogy a történteket, melyek az ország kifejlödésének csak talapzatát képezik, fejtegetni fölöslegesnek tartanám; csak azzal rekesztem be egyszerü szavaimat, hogy a megtisztelésért, melyben most részesitétek, köszönetet mondva, szives bizalmatokat és barátságtokat igénytelen személyem iránt jövöre is fölkérjem. (Zajos éljenzés.)

Törvényhatósági élet.

Torda, decz. 18. A megye évnegyedes bizottmányi gyülése, mely folyó hó 16-ára volt egybehiva, ugyanaz napon föispán mltgos b. Kemény György úr által a következö beszéddel nyittatott meg:

Tisztelt bizottmány! Országgyülésünk a napokban végezte be áldásos müködését

Magyarország visszanyerte államilétét, alkotmányát és 1848 elötti határait.

Ezen vivmányok felett örködik ö cs. királyi apostoli Felsége, Magyarországnak megkoronázott királya, örködik a nép által választott országgyülés, örködik az országgyülés többségéböl ö Felsége által kinevezett felelös miniszterium.

Nem kivánom a tisztelt bizottmányt fárasztani az országgyülés müködésének részletezésével, az általa hozott és urunk ö Felsége által szentesitett törvények elösorolásával, de legyen szabad ezek közül nehányat felemlitenem.

1. Annyi szenvedéseinknek forrása, Erdélynek Magyarországtól való különléte törvény által eltöröltetett, és ezen törvény ö Felsége által szentesittetett.

2. Horvát testvéreinkkel az öszinte kibékülés megtörtént.

Ezen kibékülés után a megpróbáltatás perczeiben éppen oly bizton számithat a magyar állam a horvát nép rokonszenvére, mint számithatnak horvát testvéreink Magyarországnak erkölcsi és anyagi támogatására, erejére.

3. Az annyira kényes fiumei kérdés, melynél érdekelve volt fiume, Magyar- és Horvátország igen szerencsésen, mind a három érdeklettek tökéletes kielégitésére lett megoldva.

Az erdélyi unio, a horvátországgal kibékülés és a fiumei kérdés bölcs megoldása által a magyar korona integritása helyreállittatott és örök idöre biztosittatott.

4. Az országgyülés, a felelös kormány belátták, hogy a nemzetiségi igen meszszemenö, merész, söt néhol közös követeléseknek csak törvény által lehet és kell gátot vetni, a nemzetiségek egyenjogositásáról alkotott és ö Felsége által szentesitett törvény, a mivelt, az elfogulatlan világ osztatlan, helybenhagyó itéletével találkozott. Tisztelt bizottmány! A megye bizottmányi gyüléseit megnyitó beszédeimben, némely nevezetesebb politikai kérdések felöl, meggyöződésemnek többször adtam kifejezést; azonban ezuttal remélem nem hibázom, ha minden józanon, alkotmányosan gondolkozók a magyar állam feldarabolását mindenáron meggátolni akarók nevében kinyilatkoztatom, hogy mi mindnyájan egy szivvel, egy lélekkel az unioról, a nemzetiségi egyenjogositásról alkotott és ö Felsége által szentesitett törvényeknek megvédésére hazafi kötelességünkböl kifolyólag felajánljuk a felelös kormánynak mindenünket, életünket és utolsó fillérünket.

5. Hogy a magyar állam az elösorolt vivmányokat minden lehető megtámadás ellen megvédelmezhesse, a nagyszerü eredmények állami önállóságunk, szabadságunk megvédéséröl gondoskodva van, a honvédelemröl alkotott és ö Felsége által szentesitett törvényben.

Mily szép, mily dicsö pálya nyilt meg Magyarország ifjusága elött.

Mi korosabbak, öszinte hazafi meggyöződéssel helyeseljük a honvédelemröl alkotott, Magyar-

TÁRCZA.

Udvarhelyszék.

Ismertetése Orbán Balázs „Székelyföld“ czimü müve 1-sö kötetének. Pest, 1868. 4 r.

Egy év elött talán elsö szólottam a nyilvánosság terén Orbán Balázs tisztelt barátom fennczimzett müvéröl, akkor, mint kéziratról. Azóta sokan s minden hazai lap emlékezett ez érdekes müröl, mi eléggé jelezte, hogy nem közönséges vállalat készül sajtó útján megjelenni.

Az elsö kötet elég diszes kiadásban már át is van adva a közönségnek, s én örömmel veszem megint a tollat ismertetésére nemcsak azért, mert szeretett szülöföldem képét látom megörökitve e kötetben; s nemcsak azért, mert egy valóban nemes szenvedélytöl vezérelt patriotámnak minden méltánylásra érdemes törekvéséröl van alkalmam elismeröleg szólani; hanem örömmel teszem azért is, mert hazánk egy szép részének tudományos becsecsel biró ismertetését s igy nemzeti irodalmunk egy becses darabját üdvözölhetem e müben.

Hála nemzetünk szellemi életrevalóságának, egy-egy könyv megjelenése irodalmunkban már nem ritka dolog; de az oly könyvek, melyek hivatásszerü önsugallat ösztönzésére, hosszu idök kitartó buvárlatán és sok áldozattal születnek, hogy irodalmunkban hézagot pótoljanak s a tudományt egyben másban elöbb vigyék: az ily könyvek mégis nem közönségesek, s legkevesebbre, hazafias üdvözletünkre joggal számithatnak.

E kötet 240 kéthasábos negyedrét lapból áll s 52 szakaszra van osztva, melyek közül az elsö „a székelynép történelme s jogviszonyai ismertetését“ foglalja magában röviden és tartalmasan; a második Udvarhelyszék elöismertetését; a harmadik ugyane szék statisztikai táblázatát. A többi szakaszokban Udvarhelyszék egyes részei, völgyei, hegyei, városai, helységei, régiségei, ritkaságai, népe s szokásai vannak elég körülményesen ismertetve. Ezekhez járul egy tárgymutató.

Illustrálva van e kötet 7 nagy, 38 közepes képpel s számos apróbb metszvényekkel, melyek ha nagy áldozatba kerültek, a mü diszét s becsét nagyban emelik is.

Irányára nézve egyetemes, s leghelyesebben egy tárháznak mondhatjuk, mely Udvarhelyszéket minden oldalról, egészben s részeiben felmutatja, multjának föbb vonásait s jelenének minden érdekes mozzanatát viszatükrözni törekszik. Elöadásában épen ezért tervszerü gondos rendszert nem találunk, hanem igenis naiv rendetlenséget, mely a legváltozatosabban ugrik egyik tárgyról a másikra a szerint, a mint vándor útjában szerző szemlélete alá, vagy tudomására jö.

Szerző temérdek készlettel rendelkezett müve megirásában, mi eléggé tanuskodik a maga eleibe vett tárgy iránti szeretetéröl s a hosszas buvárlatról. Ismer minden régi s újabb munkát, mely a székelyekröl valamit közölt, — ismer teméntelen okmányt, kéziratot, s e mellett, ugylátszik, bejárta a terrenumnak minden pontját, mert mindenütt otthonos, mindenütt maga lát és hall.

Legerösebb s talán legbecsesebb oldala azonban a régészet. Ezen a téren igen finom érzékkel bir és szoros értelemben szakavatottságot mutat.

Orbán Balázs e kötetben 30 régi templomot ismertet, ezek némelyikének eredetét a XII-dik századig viszi; 28 régi harangot; továbbá régi kastélyokat, sirokat, kelyheket, számos feliratokat; 18 helyt talál római nyomokat; 33 régi várnak emlékét újitja meg, mindeniknek alaprajzát s leirását is közölvén, a hozzájok szövödött tündér-regékkel; ezen várak közül Kadácsvárát, a Csicser tetöit s a Rikán porladozó Lapiás várát szerző fedezi fel, s Márévárára hasonlókép ö vet elöször világot. Nyomozza a csodálatos Ördög- majd Kakas-borozdát, mely országúthoz hasonló régi töltés a Rikán átjövén, egész Udvarhelyszéket átszelni s ágaival több irányban behálózni látszik. Felállit egy új combinatiót, mely szerint a széknek, söt az egész székelyföldnek mintegy 70 régi vára egymással láttani összeköttetésben állott, s mintegy szemlélteti az összékelyek védhelyezetét e regényes havasok s várrendszer közepett azon századokban, midön e maroknyi hös nép a népvándorlás nagyszerü convulsiói közt e szeglet földön magát csodás módon fenntartani s az enyészettöl megmenteni birta. Ily helyeken a hösköltemény változatos élénkségével gyönyörködtet szerzö.

De nemcsak dicsö multról beszélö romokat s történeti eseményeket mutathat fel Udvarhelyszék, hanem sok kincset a jelenben is. Nem emlitve népét s ennek érdekes tulajdonait, szokásait, jellemvonásait, melyeket e könyvben szerzö feltüntet: ott vannak a királyi Hargitta, az agyagfalvi dicsö térség; az almási s rákosi barlangok; a parajdi sóbánya s h. szentpáli sótelepek; ott a szentkereszti. fülei s bodzai vasbányák s hámorok; a korondi, homorodi, kiruji, szombatfalvi, rákosi sat. ásványos vizek és fürdök; a baróthi köszéntelepek; ott az oláhfalvi s zetelaki deszka s zsindelymühelyek, a siklódi cseber s szüszékgyártás, a keresztúri szitakészités; a korondi, martonosi s atyhai edény- s cserép égetés; ott az almási s karácsonfalvi mészégetö katlanok; a parajdi gyufagyár, ülkei fapipák; a siklódi s atyhai hires cseresznyések sat. sat. Udvarhelyszéknek szerzö valóban annyiféle termé mészeti s industriális kincseit mutatja fel, s mindezek körül a székely népnek annyi életrevalóságát s szorgalmát, hogy a hazafi kebel örömmel s új reménynyel telik el e nép jövöje iránt! Elöszeretettel ismerteti a sz.-kereszturi s udvarhelyi három székely gymnasiumot s ezek alapulását, melyek hangosan bizonyitnak a székely szellemi életrevalóságáról.

A compositiót illetöleg fennebb érintettem a naiv rendetlenséget, s ez szerzönek gyengébb oldala. A buvárlat-, anyag összehordásban Orbán Balázs ritka tálentum, az alkotásban csak másodrendü tehetség. Vagy nem volt ideje összeönteni a mozaikszerüleg egymás mellé halmozott tömérdek anyagot, vagy rajta is igazolta magát ama régi állitás, hogy az irodalom terén gyüjtés és alkotás csak nagy ritkán találtatik együtt egy személyben. Annyi bizonyos, hogy müvészibb szerkezettel sokat nyert volna e különben igy is becses könyv. Azonban szerzö elfogulatlanul maga bevallja, hogy inkább gyüjtö, mint alkotó; s ily szempontból csak teljes elismeréssel szólhatunk az általa felmutatott gazdag eredményröl.

A szin, mely e könyv minden lapjáról sugárzik, a tiszta hazafi szeretet. Költöi hevülettel szemlél szerzö, az apróbb tárgyaktól kezdve az öriás bérczekig, mindent szülöföldének határain; nemcsak lát és észlel, hanem érez is mindenütt. A tárgyilagos elbeszélést átszövik subjectiv reflexiói. Ez müvének egyik jellemzö vonása, mi bizonyos mértékben tagadhatlanul vonzóbbá teszi a nagy közönség elött az olvasmányt, de itt-ott túláradva s ismételve, a mü fogékonyságát zavarja s tudományos becsét némileg csökkenti. Nem kivánjuk, hogy a leirás száraz legyen, csak az érzelem túlzajlása s az ugyanazonos reflexiók ellen teszünk szerény megjegyzést. Egy kis müvészi választékosság itt is, a mit barátilag ajánlunk azon czéllal, hogy a jövö kötetek formailag is annál nagyobb becsüek legyenek.

Másfél ezer év zúgott el az ös Hargitta felett, mióta környékén székely él! Mennyi hös tett, mennyi veszély emléke szövödött ily hosszu idön át e föld minden pontjához!

S hazánk e classicus szegletének körülményes ismertetését valahára Orbán B. kezdte meg. Van e értelmes székely ember, ki szivböl ne üdvözölje s birni ne óhajtsa e becses müvet, mely a kérlelhetetlen idö enyészetétöl még annyi kedves emléket ment meg a jövö nemzedékek számára?!

Részemröl hazafias örömmel ajánlom székelyföldünk szellemi tárházának ez elsö darabját s várom a többieket, melyek — tudtom szerint — gyorsan fogják követni egymást. Legbensöbb óhajtásom, hogy szerzö annyi fáradtsága lelkiismeretes kutatásai s áldozatai anyagilag is méltóan jutalmazva legyenek különösen székely honfitársai részvéte által.

Buzogány Áron.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ország jövőjét biztositó, legnagyobb horderővel biró, ő Felsége által szentesitett törvényt. Azonban a fiatalságnak jutott részébe azon rég nem élvezett, de óhajtva várt szerencse, hogy: szükség esetében a törvényes kormány felhivására, fegyverrel szolgálja a hazát.

Erős hitem, tisztelt bizottmány, hogy kitartó munkásság, kölcsönös bizalom, nélkülözhetetlen egyetértés és az idő segedelmével az elérhetőt el fogjuk érni, ellenesetben ellenségünknek, kik még mindég számosak, menthetlenül áldozatul fogunk esni.

Legyen jelszavunk: egyetértés és a törvények tisztelete.

Ezen megnyitó beszéd a legnagyobb tetszésnyilvánitásokkal, s közbe helyeslésekkel fogadtatott és midőn ő cs. királyi apostoli Felsége koronás királyunk emlittetett, a horvát testvéreinkkel létre jött kibékülés, a fiumei kérdés és az Erdély unioja tényleges megoldása, valamint a honvédelem megalkotása s mindezeknek törvények által lett szentesitésök felsoroltatott, a bizottmány fellelkesülve zajos éljenzésekben nyilvánitotta e tények feletti örömét, mely kivétel nélkül általános volt.

(Folytatjuk.)

Vidéki levelezés.

Maros-Vásárhely, decz. 20-án, 1868. — Városunk beléletéből kivánok pár jelentékenyebb mozzanatot köztudomásra juttatni. A közelebbi napokban egyik gyülés a másikat érte, sőt ugyanazon időben kettő is folyt egyszerre. Deczember 19-én a városi képviselőtestületnek volt érdekes közgyülése, melynek jelentékenyebb tárgyai voltak: a gyülés kezdetén szóba jött a katonaelszállásolásnak arányosabb elosztása, mivel a lakosok közül sokan illetéktelenül voltak eddig mentesitve, mások illetéktelenül, s még inkább aránytalanul terhelve. Határozat: „a tanács útasittassék, hogy a fennálló szabályok tekintetbevétele mellett, a katonabeszállásolás terhét oszsza ki arányosan, alapul véve az egész városon levő szállások összeirását, melynek sürgős bevégzésére felszólittatik, az e czélra már rég kinevezett bizottmány." Szóba jött a képviselőtestület tagjainak a beszállásolás terhe alól régidő óta gyakorlatban lévő mentességnek továbbra is fentartása, mit többen méltányosnak, mások az egyenlő teherviseléssel egybe nem illeszthetőnek találták, s igy a méltányos arányban részvételre a többség készznek mutatkozott. Mindezen bajokon egy laktanya épitése segithetne. Vajjon nem lehetne-e az ugynevezett várban még vagy egy századra való épületet fölállitni? Hiszen az egész vár ugy is a városiak tulajdona volt. Várnak ugy sem számit, tehát falai mellé bátran lehetne lakházakat emelni. Talán mikor a puskaporostornyot eltávolitják, akkor erre is kiterjed a figyelem.

Második főtárgy volt: hogy miután a város tárvényszéke fenntartása segélyezésére országos alapból 6000 frtot nyert; s ez által a város pénztára némileg kedvezőbb helyzetbe jutott; a sok mindenféle kiáltó, s e megnyert összeg által is csak kis részben fedezhető szükségletek között, nem volna-e a legelsők közé sorozandó, a jelen évi drágaságot tekintve, a nagyon gyengén dijazott városi hivatalnokoknak e mindjárt letelendő évre bizonyos drágasági pótfizetést adni.

Két gyülésen át folytatott hosszas vitatkozás után, megállapodás lőn: adassék minden városi hivatalnoknak ez évre drágasági pótlékul fizetésének 20%-je. Jövőre nézve egy bizottság nevezte tett ki, a fizetések méltányos arányositása, s némelyeknek emelésére tervet dolgozni. Természetesen a drágasági pótlék, csak felsőbb jóváhagyás után lesz kiadható. Gyülés végén szóba jött, hogy a vidéki pálinkaárusok csütörtökönkint piaczunkat elárasztván, a helybeli árulásbóli jövedelmet csökkentik, mit bizonyos védvám, vagy árulási helydij behozatalával lehetne ellensúlyozni. Az idő eltelte miatt e figyelmet érdemlő ügy tárgyalása más gyülésre maradt.

Deczember 20-án d. e. 10 órakor tartotta a takarékpénztár alakuló közgyülését. Miután az alapszabályok értelmében megkivántató 600 részvény alá van irva, a társulat magát megalakultnak nyilvánitotta. Ideiglenes elnökül felkiáltás útján megválasztotta id. gr. Teleky Domokost, ki ez ügynek mozgató szelleme volt, s legtöbbet tett eddig is arra, hogy e közhasznu intézet városunkban létrejöjön.

Előterjesztést tett bizottmányi alelnök b. Apor Károly az eddig történtekről, valamint mlgs Szentgyörgyi Imre úr az albizottság működéséről, és ideiglenes pénztárnok Bucher Miksa úr a pénztár állásáról. Bizottmány neveztetett ki a tagok és szavazatok igazolására, és a kidolgozott utasitások átvizsgálására. A gyülés folytattatni fog folyó hó decz. 28-kán d. e. 9 órakor, midőn a szükséges hivatalnokok is meg fognak választatni, és a részvények befizetésére határidő fog kitüzetni. Az illető hivatalnokok megválasztása életkérdés, s azért hiszszük, hogy a tagok részrehajlás nélkül a legérdemesebb és legképesebbeket fogják választani. A jó kezdettől legtöbb függ.

Ugyanez időben volt a Bem-szobor-egyletnek is közgyülése. Eddig is meggyőződhettünk, hogy az érdekeltség mind általánosabbá válik, s a legjobb reményeink lehetnek. Legszebb példával járt elől Maros-vásárhely városa 1000 forinttal. Többek véleménye szerint Szeben és Brassó városai valódi megmentőjük emlékéhez nagyobb áldozattal is járulhattak volna. Még nem késő! gondoljanak csak vissza, mekkora hálával tartoznak. A bizottmány felszólittatott, hogy ha a körülményeket kedvezőknek találja, rendezzen e czélra a farsáng folytán egy bált is. Ujabb alkalom lesz a részvét nyilvánitásra.

A mult éjjel tüzvész kiáltás riasztotta fel városunk lakóit éjfél után 3 óra felé. Nagy veszély fenyegette városunk egy részét. Tüz ütött ki a Kazinczi-utcza és sárosutcza között a dr. Knöpfler és Biás úr telkeik között, s csak hamar öt épület állott lángban. Vizipuskák sem nagyon korán érkeztek, annál később vizes hordókkal szekerek. Szerencsére a fedelek hóval voltak boritva és szélcsend volt, mert különben a sok tömött zsendelyes épület mind lángok martaléka lett volna. Ácsorgó néző volt később elég, de segitség kevés. Becsülést érdemlő kivételt képeznek az ácsok, kik sok ügyességgel és önfeláldozással vesznek részt az oltásban, s nekik köszönhető most is, hogy meggyuladt fedelek egy része is megmentetett. Inkább csak szinek, istálók és házfedelek égtek le egy kisebb lakkal, biztositva tudtunkkal kevés volt. Intő példa a biztositásra, és tüzoltó egylet alakitásra.

m. r.

Székely-Keresztur, deczember hó, 1868.— Kisvárosi életünk egyhangu napjait és estéit nem régiben egy kis szellemi és társadalmi mozgalom váltotta fel, mely alkalommal a gyönyörüséges a közhasznuval lőn párositva. Néhány műkedvelő és ügybarát két előadást rendezett jótékonyczélokra. Az első előadás alkalmával az „Angolosan" közkedvességü darabot adták elé, s e mellett voltak szavallat-, ének- és zenebeli eléadások is. Ezen előadásnak tiszta jövedelme u. m. 40 o. é. frt a helybeli olvasó- és társalgókör javára lőn szentelve. A közelebbi alkalommal Szigligetinek „A mama" czimü kedvelt darabját adták elé. Ekkor a tiszta jövedelem ment 31 o. é. frtra, a melyből 20 frtot átadtak a helybeli középtanodának éppen folyamatban lévő továbbépitése költségeire, 11 et pedig szintén a helybeli katholikus népiskola javára. A nő szereplők között — a kezdet nehézségeit tekintve — kitünöbben játszodtak N. P. és K. R. kisasszonyok. Fogadják a tisztelt műkedvelők s minden ügybarátok és résztvevők fáradtságaikért illetőleg részvétökért a segélyezett közhasznu intézetek nevében a legszivesebb köszönetet.

a+b.

NAPI HIREK.

— Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, méltóztassanak, minden kellemetlen fennakadás kikerülése végett, lapunk további megküldése iránt mielőbb rendelkezni. Felesleges példányokat nem nyomathatván, az elkésett megrendeléseknek utóbb legnagyobb készségünk mellett sem leendünk képesek megfelelni.

Előfizetési díj:

Egész évre	**12 frt.**
Félévre	**6 „**
Évnegyedre . . .	**3 „**
Egy hóra	**1 „**

= Királyné ő Felsége f. hó 23-ikán hagyta el a magyar fővárost, azon igérettel, hogy nemsokára ismét visszajön.

= Királyné ő Felsége gr. Széchenyiné szül. gr. Zichy Ferraris Karolinát és gr. Wikenburgné szül. gr. Hunyady Zsófiát palotahölgyeivé nevezte ki.

= A belügyminiszter kiadta s a hivatalos lap hozza a rendeletet, mely a hatóságokat utasitja az új országgyülés megválasztására szükséges előintézkedések megtételére. A rendelet igy hangzik: „Az ő cs. és apost. királyi Felsége által 1865-ik évi deczember hó 10-kére Pestre egybehivott országgyülés működésének törvényszabta határideje lejárván, az ő Felsége által e hó 10-én ünnepélyesen berekesztetett. Miután az 1848-ik évi IV-ik t.-cz. 1-sö § a szerint az országgyülés minden évben egybehivandó, a megoldását váró számos nagyfontosságu kérdés sürgős volta pedig annak hosszabb szünetelését nem engedi, hogy az 1848-ik évi V-ik t.-cz. rendelkezéséhez képest hosszabb időt igénylő választási előkészületek által, az országgyülést egybehivó kegyes királyi levél kibocsátása után, a törvényben előirt határidő alatt létesitendő választások késedelmet ne szenvedjenek: felhivom a vármegye közönségét, hogy ezen rendelet keltétől számitva legfölebb 20 nap alatt közgyülést tartván, abban az 1848-dik évi V-ik t.-cz. 7-ik §-ának b) pontja értelmében a választási ügynek minden ágazatainak kezelésére s vezérletére, az alispán elnöklete alatt álló s velem közvetlen érintkezésbe lépendő központi választmányt válaszsza meg s oda utasitsa, miszerint az 1848 dik évi V. t. cz. 12-ik § a szerint legfölebb egy hét alatt összeülvén, működését megkezdje, s minden a törvény által a választmányra ruházott teendőket, a törvényben meghatározott határidők pontos megtartása mellett, teljesitse. Felhivom továbbá a megye közönségét, hogy ez érdemben hozandó határozatait, ugyancsak az 1848-ik évi V. törvenyczikk 10-ik §-ában foglaltakhoz képest, nekem késedelem nélkül küldje meg. Végül értesitem a vármegye közönségét, miszerint a választók összeirásához kivántató táblás jegyzékek annak idejében a központi választmányokhoz fognak érkezni. Budán, 1868. decz. hó 23-án. B. Wenckheim Béla, s. k.

= Gróf Mikó Imre és Nagy Péter, Kolozsvár városának volt orsz. képviselői szintén bocsátottak ki választóikhoz nyomtatott jelentést az országgyülésen kifejtett tevékenységükről s ez irat kváló érdekkel birhat. Miután röviden utalt a nemzet állapotára ez országgyülés előtt és után, rámutat Erdélyre; akkor egy roskadozó birodalom sulya alatt nyögő országocska volt, idegen ráerőszakolt alkotmánynyal, jogaiból, vagyonából kifosztva, belekényszeritve egy nagy birodalomba, melynek tanácsában idegen nyelven idegen érdekekből rendelkeztek felette; most nem külön ország, hanem az alkotmányos és szabad Magyarország nevezetes része s benne mint szerves egész erős és szabad; egyesült azokkal, kik testvérei, kikkel együtt alkothatja a magyar állam önállóságát, a 48 ban kimondott unio részletesen szabályoztatván s a bevégzett tények sorába lépvén. — Áttér aztán az országgyülés viselt dolgaira átalában s felmutatja tevékenysége eredményét: a számos üdvös törvényt; ha egyebet nem csinál vala, csak a kiegyezést, már az is korszakot, mozzanatot képezne a nemzet történelmében; de ezen kivül hozott még számos törvényt s meginditotta a reformot a nemzeti élet minden mezején; megalkotta az emancipatio által minden honpolgár egyenjoguságát, szabályozta a hitfelekezeteket, korszerü népoktatási törvényt alkotott s e mellett az anyagi érdekeinkről sem feledkezett meg, mint ezt a perrendtartás, kisajátitás és főleg a számos vasúti törvény bizonyitja, mely utóbbiak közt Erdély sem lőn elfeledve, 80 mértföldnyi hálózat szavaztatván meg számára. Megvetette e szerint ez országgyülés a nemzet anyagi és szellemi jólétének alapjait s habár súlyos terheket is kell viselnünk, elviselhetőkké teszi a tudat, hogy saját javunkra, felelős nemzeti kormány kezeibe adjuk azokat. Folytonos munkásság, szorgalom kell már most, hogy hazánk a nyert alapon tovább fejlődjék, csak ez által lehet a jövőt biztositani! Végül köszönetet szavaznak Kolozsvár választóinak bizalmukért s reményüket fejezik ki, hogy jövőre is ezen politika támogatására fogják adni szavazatukat. — Nem kétkedünk, hogy e reményükben csalódni nem fognak.

= A mily zordonan lépett volt fel a tél, éppen oly mértékben hagyott dühéből e napokban alább. A hirtelen olvadás azonban most is meghozta szokásos következményeit: a Szamos ünnep első napján áradni kezdett, s másodnapja reggelén már rakonczátlankodott; a németek pallóján túli nagy munkába s roppant költségbe került gátot elmosta.

= A királyföldi egyetem a szász képviselőtestületek választását szabályzó s általunk annak idejében kivonatilag ismertetett statutum tárgyalásával foglalkozott az ünnepek előtt. A javaslat f. hó 22-én elfogadtatván, a kormány elé terjesztetik.

— A „Gaz. Transe." irja, hogy egy Faragó nevü balázsfalvi tanár, ki a pronunciamento-féle ügyben nagyon compromittálva volt, egy darab idő óta eltünt, s már kőröztetni is kellett. — Nó már most bátran elé kerülhet, s valószinüleg az is lesz a vége.

= Gócs Ede, szinházunk érdemes karnagya javára holnap a „Dinorah" czimü kedvelt opera kerül szinre, Persián Eliz kisasszonynyal a czimszerepben, a ki a jutalmazandó, egyszersmind tanára iránti szivességből lép fel. Közönségünk bizonyára méltányolni fogja a magyar opera egyik veterán napszámosának évek hosszu során át tanusitott buzgalmát s fáradalmait.

= Szigethi József hirneves pesti szinházi vendégünk tegnapelőtt kezdé meg sok élvvel kinálkozó vendégszereplését az „Áljóemberek"-ben, nagyszámu közönség előtt, kitünő sikerrel. Az előadásokat figyelemmel kisérendjük s azokról szinházi tudósitónk kimeritően fog szólani, itt csak azon darabokat kivánjuk elősorolni, melyekben a t. művész fellépni szándékozik, és pedig: decz. 29-én „Társaságból", január 1-én „Rákóczy", 3-án „Lodoni koldusok", 5-kén „Tudtán kivül kém", „Egyetlen leány", (jutalom), 6-án „Vén bakancsos" 7-én „Millió" 9-én „Lecouvreur Adrienne", 10-én „IV. Henrik" (búcsu jutalom előadás) fognak előadatni. Mindannyi műszerep, mely t. vendégünk sokoldalu alakitó tehetségének kifejtésére bőséges alkalmat szolgáltat.

= A bukuresti kormány és Magyarország. Bratianónak Andrássy gróf elleni legujabb nyilatkozatairól a „P. Ll."-nak Bukurestből ezeket irják: „Hónapok előtt azt irtam, Bratiano a romániai hallatlan fegyverkezéseket azzal igazolja, hogy Andrássy gróf Romániát be akarja keblezni. Most a lelépett miniszter a magyar miniszterelnök ellen e váddal nyiltan, a nemzet előtt föllépett. Ha azt kérdik tőlem, miért tette ő ezt, — azt válaszolhatom, hogy csak Bismarck gróf parancsára cselekedett ekképen. E hó 9-kén utasitás jött Berlinből, hogy a bécsi, illetőleg pesti kabinet harczias irányzatát álczázzák le. Kérem önt, egy pillanatig se engedjen helyet azon gondolatnak, hogy itt román kormány uralkodik, a mi jelentékeny dolog nálunk történik, azt mind Berlinből hozzák szinre. Igy az Andrássi gróf ellen intézett vádat is a „hársak közti palotában" fogalmazták, s ennek következése az lett, hogy Bratiano uj gyujtó szavakat készit, miként a nemzetet a katonai czélok iránti áldozatokra birja. „Erdélyország különösen czélba van véve; ugy hiszem, a pesti kormánykörökben tudják, hogy Oroszország már 1848-ban arra számitott, miként az erdélyi területet Románia gyenge kezei közt lássa. Csak ezért küld Oroszország a tulai gyárból Károly fejedelemnek fegyvereket „hitelbe." Cogolnitseano szavaiból azt is tapasztalhatták, hogy a mostani kabinet tulajdonképen csak Bratiano viszhangja. A kis Románia, mint mindenből kitünik, valamint azelőtt, ugy most is egy „nagy arzenál", s alig szenved kétséget, hogy kisérletet tesznek innen tavaszszal az európai békét megzavarni." Majd megválik mit igazitnak a párisi conferentián.

= Az aradfehérvári vasut tettleges megnyitásáról irják Aradról, hogy az minden külső ünnepélyesség nélkül történt, reggel 6 óra 12 perczkor elindulván az első vonat Aradról. Az ünnepélyek kiadásai helyett a társaság 1000 frtot osztatott szét az aradi, és 500 ftot a gyula-fehérvári szegények közt.

= Jonesko Döme zarándmegyei főispán — mint a „H—k" irja, erélytelensége s a megye köznyugalmát fenyegető gyakran gyáva tehetlensége miatt hivatalától felmentetett és gr. Haller Sándor által pótoltatik.

— B. Venkheim Béla belügyminiszter külön rendeletet bocsátott ki Pest- és Csongrádmegyék, a Jászkun kerület és Szeged s Kecskemét sz. kir. városok közönségeihez a rablók által veszélyezett postaközlekedés dolgában. Addig is, mig a tettesek kézrekeritése által a baj gyökeresen elháritva lenne, egyetértőleg a keresk. miniszterrel s a budai főhadparancsnoksággal, intézkedés tétetett, hogy a veszélyes vonalokon jövőre a posta hetenkint háromszor katonai fedezet rendesen egy altiszt és 4 közlegényből álló lovasság lesz, kedvezőtlen időben ugyanoly számu katonaság kocsin, mely esetben előfogatok állitandók ki. A vasut biztonságának megóvása végett Czegléd és Szeged közt éjjel nappal katonai őrjáratok fognak czirkálni a vonalon. A szükséges katonaság kirendelése iránt a hadparancsnokság már intézkedett.

— Egy ujabb konzulatus fog közelebb Pesten felállittatni. Würtemberg királyság, mely gabnakivitelünk által különösen érdekelve van, elhatározta Pesten konzult tartani.

— Bécs városának a bold. Zelinka helyett megválasztott uj főpolgármestere dr. Felder eddigi helyettespolgármester lett.

= József főherczeg honvédfőparancsnoknál f. hó 22-én jelent meg a 48—9-ki honvédek tisztelgő küldöttsége, s Horváth János ezredes üdvözlé a honvédség nevében a főherczeget, ki szivesen fogadta a nyilatkozatot s kifejezte meggyőződését, hogy a 48 9-ki honvédség hiven teljesitendi kötelességét.

— A rablóktól való félelem komikus epizódokat is teremt. Debreczenben e napokban az egész várost befutotta a rémhir egy kereskedő kirablásáról; a lakosság nem mert jóformán kimenni az est beálltával s néhány vitéz honpolgár puskákkal fegyverzetten egész éjjel czirkált s kegyetlen lövöldözéssel ébresztgette a vánkosok közé bujt csendes polgárokat, oly czélból, hogy a rettenetes rablócompaniát elijeszsze. Végre a kapitányság nyomoztatta a dolgot s kisült, hogy egyáltalában utóbbi időkben semmi sem történt, nyoma sincs valami garázda rablóknak- csak valamely tréfás mese fuvatott fel az egész civis népséget hátborsóztató rémhirré.

— A nagyváradi izr. hitközség decz 26-át, mint az emancipatió kimondásának évfordulóját ünnepélyes isteni tisztelettel ülte meg. — Ugyanonnan irják, hogy az alföldi vasut munkálatainak megkezdéséhez tavaszra nagyban készülnek,

— A közös hadügyminiszter, hir szerint, ujabb reformot tervez a hadseregnél a régi elavult szabadságolás dolgában. Különösen a tisztek hazabocsátására nézve hozatnék be czélszerü és költségkimélő intézkedés.

= Kutyfalváról irják nekünk, hogy a Maroson épült, régi szükséget pótló állandó hid a kitüzött határidő előtt elkészült s e hó 17-én a közlekedésnek átadatott.

= Hymen. Tehetséges szinészünk Mándoki Béla szombaton tartá menyegzőjét kedvencz énekesnőnkkel, Morzsai Emmával. — Ugyanekkor még 3 menyegző folyt le a belvárosban. Áldás az uj párokra, s óhajtjuk, hogy a farsang egy napja se maradjon el e tekintetben karácsony másodnapjától.

= Jön a bálok kora is; s az előjelekből következtethetve elég vigan leszünk; hanem, hogy a farsang egyik legfényesebb vigalma a „Kolozsvári kör" által a redoutte termében február 6-án rendezendő bál lesz, alig vonható kétségbe, ha a már megalakult rendező bizottmány tagjainak buzgalmát tekintjük.

= A szász nemzeti egyetem, a „Sieb. Bl." szerint, f. hó 31-én oszlik el.

= A „Bisztritzer Wochenblatt" jelenti, hogy e hó végén megszünik.

= A rendőrséget az éjjelenként álmaikból felzaklatottak nevében igen szépen kérjük, terjesszse ki figyelmét az utczákra naplemente után is. Nagyon sok orditozó csavargó kivánkozik a „torony"-ba.

— Hevesmegye beveskedése oly fokra hágott, hogy e miatt maga a baloldali alispán, Puky Miklós is lemondani kényszerült. A küldöttséghez, mely őt széke visszafoglalására kérte, körülbelül igy válaszolt: „Tudtam én, annak idején, a hatalomnak ellenszegülni, szenvedtem hosszu éveken át a hontalanság fájdalmait: de oly tényekért, melyeknek sem czélját, sem szükségét be nem látom, s melyek csak megyém nyugalmát dúlják fel, a felelősséget többé magamra nem vállalhatom." — Az történik ugyanis Hevesmegyében, pesti lapok szerint, hogy a ki nem a szélsőbal elveit vallja, arra azonnal ráakasztják a hazaárulói czimet. — Fájdalom! hogy ez a „jó" magyar szokás még mindig előáll, s akkor rendesen, mikor legnagyobb szükség volna a kedélyeknek egymáshoz simulására.

— A honvédség főparancsnoka József főherczeg a pála tisztelgő Buda városi küldöttségnek többek közt igy válaszolt: „Meg fogom mutatni, a mennyire csekély erőmben áll and, hogy hazámat hiven fogom szolgálni a honvédsereg élén." Körülbelül igy nyilatkozott a honvédek küldöttsége előtt is.

— Egerben egy megyei irnok, Budán egy odavaló születésü miniszteri hivatalnok lőtte főbe magát a napokban. Okul az elsőnél szerencsétlen szerelmet, másodiknál becsületkérdést sejtenek.

— Pesten a nádorutczában egy kereskedelmi ügynököt, Spath nevüt, gyilkoltak meg f. hó 19-kén.

— A Chorinsky vizbefulásáról hireket alaptalanoknak jelzik.

— Fölhivás. Tisztelettel jelentem, hogy a hölgyek számára tervezett s az őszszel e lapok 122-dik számában körvonalozott természetrajzi óráimat az irt időben meg nem nyithatván, azokat az 1869 dik év január 5-kén d. u. 4 órakor (farkas-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca

utcza 54. sz.) haladék nélkül megkezdendem. Bátor vagyok ezúttal minden érdeklödö természetbarátot, a t. szülöket, leánynevelönöket fölkérni, méltóztassanak ez ügyet becses részvétükkel, ajánlataikkal támogatni. A felolvasási szak 4 hónap lesend, s hogy a részvételt lehetö könnyüvé tegyem egy havi, utólagosan fizetendö dij: csak 2 frt lesz. Közkivánatra az óra idején változtathatok. Tisztelettel Kócsi Károly, természetrajz-tanár.

— Hibaigazitás. Mult számunk különféléi közt a román mozgalmakra vonatkozó czikkben hibásan áll „bátorsággal" biztonsággal helyett.

— Az öngyilkosságokról Európában statisztikai források után a következöket közölhetjük: Az öngyilkossági esetek legalább 60—70 évig az évekkel szaporodnak. E szabály határozottan áll a férfi nemnél, mig a nöknél némileg ingadoz, a mennyiben itt az öngyilkosság a korral nem halad oly gyorsan és korábban megsztünik. Az öngyilkossági esetek száma a nöknél legnagyobb a gyermek- és ifju korban, egész a 30-ik évig. Az öngyilkosságnak a korral való tényleges növekedése ellentétben áll a közvéleménynyel, mely szerint minél éltesebb lesz az ember, annál nagyobb becset tulajdonit az életnek. Az évszakok szintén befolyással vannak az öngyilkosságra. Általában véve januárban a legkevesebb s juliusban a legtöbb öngyilkosság fordul elö. A minimum a télre, a maximum a nyárra esik. Egyszerü vizsgálatra kitünik, hogy az évszak legnagyobb befolyást gyakorol Spanyolországban. A külsö physikai tényezök befolyásának ezen újabb bizonyitéka az embernek látszólag szabad és rögtöni elhatározásaira, különös figyelmet érdemel. Mi nagy mértékben a napsugarak befolyása alatt állunk. A meleg behatásai különféle módosulásokon viszi keresztül eszméinket, érzelmeinket és a külröl jövö benyomásokat. További bizonyiték fekszik abban, hogy a legtöbb tébolyodási esetek a forró hónapokban történnek, s hogy a hüvös évszakokban csendes elmebetegek, a nyári hónapokban gyakori rohamnak vannak kitéve. — A bünfenyitési statisztika is mutatja, miszerint a nyári hónapokban különösen a személy ellen intézett merényletek leggyakoriabbak. Mi az öngyilkosság módját illeti, ez a nemet illetöleg felette eltérö. Leggyakoribb mindkét nemnél a vizbeugrás és a felakasztás. E módok után jö a férfiaknál a löfegyverek, éles eszközök, méreg, fulladás, vagy esés által okozott halál; a nöknél méreg, vizbefulladás, éles eszközök, különbözö eszközök, esés, s igen ritkán löfegyver által. Ám észrevételt tették továbbá, hogy a férfinem Dániában leginkább, s Spanyolországban legritkábban folyamodik a felakasztáshoz; Francziaországban a vizbeugrás leggyakoribb; Ausztriában és az Egyesült-Államokban legritkább; az Egyesült-Államokban leginkább, s Dániában legkevésbé használják a löfegyvereket; Angliában leggyakrabban, mig Szászországban legritkábban használják a metszö- és szüró eszközöket; hogy Spanyolországban legszámosabbak, s Anglia és az Egyesült-Államokban legritkábbak az esés által okozott halálozások. Angliában s az Egyesült-Államokban leginkább kedvelik a mérget, mig Dániában ritka esetekben alkalmazzák. A fulasztási módokat leggyakrabban veszik igénybe a francziák és spanyolok. Mi a nönemet illeti, az egyes országok szerint a következö eredményeket tapasztaljuk: Az akasztás leggyakoribb Ausztriában és Spanyolországban; a vizbeugrás Francziaország- és Belgiumban; az agyonlövés az Egyesült Államok és Ausztriában; a metszö- és szüró eszközök Anglia- és Szászországban; az esés által okozott halál Spanyolország- és Dániában; a méreg által Anglia- és az Egyesült-Államokban; különbözö öldöklö szerek által Francziaés Spanyolországban. Francziaországban a megfulasztás által okozott halálesetek kétharmada a Seine departementre esik. A mi az öngyilkosság okat illeti, erre nézve csak a legnagyobb tartózkodással szólhatunk, minthogy a beszolgáltatott vizsgálati anyagok mindenesetre különféle tévedéseket foglalnak magukban. A rendelkezésünkre állott anyag Franczia-, Szászország- és Belgiumra vonatkozik. A physikai szenvedéseket kivéve, melyek mindkét nemnél egyenlö mérvben vezetnek öngyilkosságra, a nök öngyilkosságának oka többnyire erkölcsi indokból, szerelem-, féltékenységből stb. származik, mig a férfiaknál inkább anyagi okok — nyomoruság, veszteségek — irányadók. A nönem becsületére legyen megjegyezve, miszerint az iszákosság és dobzódás a nöknél igen ritkán vezetnek öngyilkosságra. Azt tapasztalták továbbá, hogy a részegek gyakrabban használják a felakasztást, mint más kivégzésmódot. A polgári állást illetöleg Dánia, Spanyol-, Szász- és Francziaországban azt tapasztalták, hogy a házasok legritkábban végzik ki magukat, ezeket követik az özvegyek; legkevesebbet gondolnak az élettel a legények és hajadonok. Van azonban még egy osztály, mely ez utóbbiaknál is több öngyilkossági esetet mutat fel, s ez az elvált házasfelek osztálya. A foglalkozást illetöleg, a földmivelök legritkábban vesztik el életüket, minthogy egyszerübben s rendesebben élnek s nagyobb náluk a vallásosság. Gyakoribb az öngyilkosság az iparosok (föleg a munkások) és kézmüvesek között, az elöbb felhozottakkal ellenkezö okokból. A szabad iparok még kedvezötlenebb arányt tüntetnek fel, ugyanazon okokból, mint az iparosoknál. Mi a foglalkozásnélkülieket, a különféle nyomorultakat illeti, természetes, hogy ezek még könnyebben és örömestebb szabaditják meg magukat oly élettöl, mely reájnk nézve semmi inger-, semmi gyönyörrel nem bir, s nem egyéb, mint a nélkülözések végtelen lánczolata.

KÜLFÖLD.

A „France" a béke kérdését tárgyalván, ezeket mondja: Mindenki óhajtja a békét, de szükséges, hogy oly alap- és biztositékokkal láttassék el, melyek képesek elháritani a viszályok kitörését az európai államok között. A közvélemény csak akkor fog megnyugodni, ha a kormányok csak végleges elintézés végett fogják szóba hozni azon kérdéseket, melyek Európa közjogában az 1815 óta végbement tények következtében felmerültek.

Az „Étendard" egy Párisban nyomatott carlisticus röpiratot közöl, mely ezen fölkiáltásokkal végzödik: „Éljen a katholikus egység, éljenek a hon szabadságai, éljen VII. Carlos király!" A röpirat ugyanekkor egy, a spanyol tisztek-, katonák- s tengerészekhez Don Carlos javára intézett felhivást közöl.

Azt állitják, hogy Cadixban a választások, az elökészitö választási okmányoknak a legutóbbi események alatt történt megsemmisitése következtében, ideiglenesen felfüggesztettek.

Cubában a fölkelés nagyobb mérvet vett; a spanyol haderö Santiagóban körül van véve, s minden közlekedése el van vágva.

Számos táviratok constatirozzák, hogy a választások mindenütt nyugodtan folynak. Csupán némely, Sevilla körüli helységekben történtek jelentéktelen zavarok. Sevilla és Barcellonában a választások köztársasági szellemben ütöttek ki.

A „Patrie" irja: Egy Konstantinápolyból ide érkezett, e hó 20-kán kelt magán-távirat constatálja, hogy a Macedoniából és Thessáliából jött legutóbbi tudósitások igen kedvezöleg hangzanak. E tartományok kormányzói, a nyugalomnak ottan való biztositása végett erélyes intézkedéseket tettek. Mozgó hadcsapatok ügyelnek fel a határokra.

A Porta a közte és Görögország közt történt szakadás alkalmából általa tett intézkedésekröl értesité a bukuresti és belgrádi kormányokat. Egyéb nyilatkozatokat azonban nem tett.

A „Czas" római levelezöje ismét jelenti, hogy Walujeff alkudozásai nem maradtak eredménytelenek; a szentszék késznek nyilatkozott volna orosz követet elfogadni, de mégis azon sine qua non feltételt állitotta volna fel, hogy az orosz kormány bizonyos garantiákat nyujtson a lengyelországi kath. egyháznak; a római államtitkár egy erre vonatkozó javaslatot terjesztett volna a czár követe elé, s Walujeff ezen javaslatot hálásan fogadta volna. Ez utóbbi azonban nincsen ellátva a kellö felhatalmazással arra, hogy a kérdésben levö pontokra rögtön válaszoljon, s ezért ad referendum vette.

Azon cs. kir. hajóraj, mely egy trieszti távirat szerint e hó 20-án tengerre szállott, Polának vette irányát, honnan megérkezését már táviratilag is jelzik. A hajóraj Triesztben új talpakat vett fel nyolczhüvelyes lövegei számára, Polában ki fogja egészitení anyagszereit, mire a levantei vizekre fog menni. A mint mi tudjuk — irja egy bécsi lap — egészen eltekintve a török-görög viszály kitörésétöl, ezen küldetés a levantei vizekre már hetek elött el volt határozva.

A görög kormány, ugy látszik, elvesztette fejét. Arra számit, hogy Törökországban felkelések törnek ki. Törökország azonban komolyan és határozottan lép fel. Hobbart basa hajóinak fedezetén 4 ászlóalj kikötni kész csapat van, s Konstantinápolyban 10,000 embert vonnak össze, hogy esetleg a görög tengerpart valamely pontjára vettessenek.

Athene, decz. 22. A kormány 100 millió drachma rendkivüli hitelt kiván a kamaráktól. A [illegible] porosi és patrasi kikötök erödittetnek. A török hadihajók csupán Syra elött czirkálnak.

Triest, decz. 23. A montenegrói fejedelem ide érkezett, s haladéktalanul Sz. Pétervárra utazott.

Páris, decz. 23. Az esti „Moniteur"-nek egy czikke ezeket mondja: Köszönet a cabineteket lelkesitö békülékeny érzelmeknek, melyek folytán remélhetö, hogy az európai diplomatia — mérséklö cselekvése által — feltalálandja az alkalmas eszközöket a fenforgó viszályok kiegyenlitésére.

Az orosz kabinet azon kivánatát fejezé ki, hogy a nyugati hatalmak Törökország irányában tartsák meg eddigi semleges állásukat.

Berlin, decz. 23. A „Prov. Corr." a közvetitési kisérletekröl szólván, reméli, hogy a kormányok béke-buzgalmának és bölcseségének sikerülni fog az ellenségeskedések kitörését megakadályozni.

Legujabb.

Bécs, decz. 26. A török-görög viszályt illetö conferentia alapvonalai ma lettek Ausztria és a nyugati hatalmak közt megállapitva. A javaslatot Francziaország tette; Clarendon már elöre egyetértett azzal; e szerint: Törökország elhalasztja az ellenségeskedések megkezdését, a görög kormány pedig azonnal alkalmazkodik a népjog szabályaihoz.

Oroszország hivatalosan hazudtolja meg a hirt, mintha megengedte volna a görög kereskedelmi hajóknak az orosz lobogó használatát.

Konstantinápoly, decz. 26. A görög követ tegnap utazott el; Argadis consul hátramarad, mindaddig, mig a görög alattvalók eltávozására kitüzött határidö lejár.

London, decz. 26. A „Globe" állitólag hiteles forrásból közli ama hirt, mely szerint Bismarck egy új byzanczi császárság felállitásáért rajongana, melynek fövárosa Konstantinápoly lenne.

Madrid, decz. 26. A választások eredménye határozottan monarchicus. Montpensier hg kijelöltetése a spanyol trónra meglehetösen valószinüvé vált.

Gabona ár Kolozsvártt dec. 24-én 1868.

(Alsó a. mérö, középár.)

Tisztabúza 3 frt 10 kr. Elegybúza 2 frt 26 kr. Rozs 1 frt 40 kr. Árpa 1 frt 40 kr. Zab 1 frt 20 kr. Törökbúza 1 frt 30 kr. Pityóka — frt 60 kr Marhahús fontja belváros 19, külvárosban 19 kr.

Távirati tudósitás a bécsi börzéröl.

December 23-n: 5% Metaliques 100 frt 59.65. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 64.10. Kamat 59 50. 1860. Kölcsön 90 20. Bankrészvény 659. Hitelintézeti részvény 200 frt 237.30. London 10 ft st. 100 frt 23¼ kr 119.60. Ezüst 117.75. Cs. királyi arany 5.68 5/10

Erdélyi földteh. kötv. dec. 28-kán: 72. 25.

Tulajd. és felelös szerkesztö: **Sándor József.**

Sz. 3. 1868. (468) (1—1)

Hirdetmény.

Nemes Tordavárossában a pálinka árulási jog az ahoz jogosult kebelés polgároknak f. évi deczember 14-én tartott közgyülésében 3 1868. sz. a. hozott határozata folytán 1869-ik évi február 1-sö napjától kezdve 1872 január 1-sö napjáig kiterjedö két egész év és 11 hónapra haszonbérbe adandó lévén; e részben az árverezés **1869-ik január 11-kén d. e. 8 órakor** kezdöleg fog megtörténni a város közgyülési termében, miröl a vállalkozni szándékozók oly figyelmeztetéssel értesitetnek, hogy az évi felkiáltási ár 10600 oszt. ért. forint öszveget tévén, ez öszvegnek 10-ed része az árverezéshez szólás elött bánatpénzül beadandó lészen és csak olyanok jogositódnak az árverezéshez szólásra, kik készpénzben, vagy értékpapirokban a félévi haszonbért felérö öszveget az árverezö bizottmány kezébe letenni, vagy pedig az évi haszonbérnek megfelelö ingatlan birtokot jelzállogul lekötni képesek, s ez utóbbi esetben egy vagy több jó birtoku és hirü kezest állitani. Az árverezés megkezdése elött zárt ajánlatokkal (Offert) is lehet a vállalkozásra ajánlkozni a fennirt feltételek mellett. A haszonbéri szerzödmény egész terjedelmében az árverezés megkezdésekor fel fog olvastatni, mindazonáltal a ki azt elöre is látni kivánná, a rendes hivatali órák alatt az árverezésre kitüzött idöt megelözö napokon is a város hivatali helyiségében megtekintheti.

Tordán, december 22-én, 1868.

A kebeles polgárokat képviselö választmány.

18443. szám. (464) (2—3)

Pályázat.

A kolozsvári magy. kir pénzügyi igazgatósági kerületben egy a IX. napdij osztályba sorozott adótárnoki állomás 800 ft évi fizetéssel, továbbá három és esetleg négy a X. dij osztályba sorozott adóhivatali ellenöri állomások 600 és illetöleg 700 ft. évi fizetéssel, végre több a XI. napdij osztályba sorozott elsö és második osztályu adótiszti állomás 500 és illetöleg 450 ft. évi fizetéssel, valamennyi a fennebbi fizetmények két-harmadával felérö készpénzbeli tiszti biztositék letételének kötelezettségével; ezeken kivül pedig még több XII napdij osztályba sorozott elsö és másod osztályu adóhivatali segédtiszti állomások 400 ft. és illetöleg 350 ft. évi fizetménynyel, és két adóhivatali szolgai állomás 250 ft, és esetleg 200 ft. évi fizetéssel s szabályszerü ruha illetménynyel betöltendök.

Pályázni kivánók szabályszerüleg felszerelt kérelmeiket, melyekben okmányilag kimutatandó folyamodónak a hazai nyelvekben, s különösen az államnyelvben, szóban ugy mint irásban tökéletes jártassága, eddigi foglalkozásának és erkölcsi magaviseletének minösége, ugy a szolgai állomásokra pályázók kivételével, az is, hogy folyamodó hivatali készültsége, ugy tanulmányaira, mint pénztárkezelésre és az adó szabályokbani esmeretségre nézve mennyire terjed? **1869 évi január 19-éig** ide benyujthatják.

Magy. kir. pénzügyi Igazgatóság.

Kolozvártt, deczember 20-án 1868.

NEM HIVATALOS

606. sz. (462) (2—3)

„Meghivás."

Január 18-án 1869-ben Brassóban egy rendes bányászgyülés fog tartatni.

A tárgyalási pontok következök:

1. Az üzletjelentés elöterjesztése 1867-röl.
2. A vizsgálati jelentés elöterjesztése.
3. Igazgatóság választása.
4. Szám-vizsgáló bizottság választása.
5. A bányák esetleges inditványai.

A t. részvényesek fölkéretnek, hogy ezen bányászgyülésen vagy személyesen megjelenni, vagy a p. t. k. 153. §-a értelmében magukat meghatalmazott által képviseltetni szivesked jenek.

Brassó, deczember 13-án 1868.

A Csik-Szent-Domokosi rézbánya-társulat igazgatósága:

Jekelius Károly, s. k. **Mengel**, s. k.

Vidéki megrendelések azonnal és a legpontosabban teljesittetnek.

Naptárak, almanachok és zsebkönyvek.

Előfizetések minden bel- és külföldi hirlapra térképek, átlászok és földgolyók. Olcsó és diszkiadása. Imakönyvek és angol nyelven. Ifjusági és német nyelven.

Az összes magyar és német klasszikusok antologiák magyar, német, francia irodalom minden ágabol magyar társalgási könyvek minden nyelven. Utileirások,

STEIN JÁNOS

erdélyi muzeum-egyleti könyvkereskedése

KOLOZSVÁRTT.

gazdag raktára az gyémánt-kiadások és választéka mindenkoruak számára. tudományi munkák. Szótárak, tan- és könyv a leggyorsabban megszerezhető. elöszeretettel van képviselve.

Kötött és kötetlen könyvek

Ajándékoknak alkalmas diszmunkák,

iratok és képes könyvek gazdag

egyszerü és diszes kötésben. Jog- és állam-

A classikus, ugy a legujabb zeneirodalom

és folyóiratra. Minden bárki által és bárhol hirdetett

(458) (3—3)

Eladó csemege borok.

Külmagyarutcza 248 sz. háznál kapható 1867-ki rizling vedre 4 frt. 1867-ki oporto 4 frt vedre. 1866-ki trámini 5 frt vedre. és 1866-ki som 4 frt vedre. Öt vedren alól nem adatik.

NEM KELL ELNÉZNI.

Nélkülözhetlen mindenkinek, a ki életét szereti. A személy védelme s a vagyon biztonságára egyedüli ajánlhatók az ujan javitott Grünbaum-féle cs. k. szab. s több évemmel kitüntetett hátrautöltö-revolverek, egyszerü és kettös mozgással, geremdely nélkül, különösen utazók, birtokok és magánosok számára. Ezen jeles hátrautöltö fegyver, technikai és katonai tekintélyek által megvizsgálva s a legjobbnak találva, minden másodperczben egy lövést tehet, s kitartás, biztosság s kezelési könnyüségben felülmulhatlan

1 revolver 4 csövü 5 milimeter	15 ft.	1 revolver 6 csövü 10 milimeter	30 ft.
1 „ 4 „ „ 7 „	18 „	Öu felhuzók 10 fital drágábbak.	
1 „ 4 „ „ 10 „	21 „	1 bőrtáska derékszijjal . . .	2 „
1 „ 6 „ „ 5 „	20 „	1 golyóminta	2 „
1 „ 6 „ „ 7 „	25 „		

A jóság, tartosság és solid munkára nézve legnagyobb kezesség vállaltatik. Elöforduló igazitások ingyen teljesittetnek. Lefaucheux-revolverek, legjobb szerkezetüek darabja 18—23 ft. 100 töltés 3.50—4 ft.

E gyárlmány egyedüli raktára FRIEDMANN A-nál Bécsben,

Praterstrasze Nr. 26. Pracht-bazar. (367) 2/9 12 (8—12)

(461) (2—3)

Hirdetési helyreigazitás.

A „Kolozsvári Közlöny" hirdetési idei 439. szám alatti rovatában egy **déésaknai jószágnak** haszonbérbe adási határideje 1869 ik év januárius 30-ik napjáról, ugyanazon év **februárius 1-sö napjára tétetik át**, a 439 sz. alatti hirdetésnek egyéb tételei a magok értelmekben megmaradván.

Rettegen, decz. 19. 1868.

Osváth János, s. k.

(466) (1—2)

Ujévi ajándékok feltünö nagy mennyiségben

WOKÁL JÁNOS könyvkereskedésében

Nagy-Enyeden mindenféle apróságtól kezdve a legnagyobb tárgyig u. m. **bábok, forgatójátékok, zörgök, nöi varrószekrények, dohány- és szivartárczák, fénykép-álbumok** és számos más tárgyak.

Ifjusági iratok és **képes könyvek**, ajándéknak alkalmas **diszmunkák, imakönyvek** egyszerü és diszkötésben, tárcza, fali és más **naptárak**.

Elöfizetéseket elfogadok minden bel- és külföldi hirlapra és folyóiratra.

Minden bár hol hirdetett könyvek nálam az eredeti árban kaphatók.

Báljelentés!

Alólirtnak van szerencséje egész tisztelettel jelenteni a n. é. közönségnek, hogy január 16-án a redout-teremben egy **gyermekbál** fog rendezni. A hasonnemü, alólirt által más években rendezett bálok iránt tanusitott részvét remélnem engedi, hogy az idén is azt kiérdemelnem szerencsém leend.

Swatek György.

(467) 1—3

Nyomatott az ev. ref. fötanoda betüivel (Bel-farkasutcza 74. sz.

Mai számunkhoz féliv melléklet s a „Székely Hirlap" elöfizetési felhivása van csatolva.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár, Erdélyi Múzeum-Egylet Kolozsvár, BCU Cluj Napoca.

HIRDETÉSEK.

A kolozsvári takarékpénztár.

A kolozsvári **takarék-pénztár 100,000** forint biztositási alaptőkével folytatja munkálkodását.

Helyisége Kolozsvártt, főtér, 162. szám, gr. Gyulai-ház.

E intézet czélja: a kevésbbé vagyonos osztályoknak is alkalmat nyujtani megtaláritott vagyonuk biztos elhelyezésére; czélja továbbá: hogy a betételeket kamataik s ezek kamatai halmozásával szaporitsa, s a munkásság és takarékosság ébresztésére hasson.

E végre a legkissebb összeg, melyet az intézet betétel képpen elfogad, 25 krajczár; a kamatot azonban csak 1 forint után kezdi számitani.

A kamatláb minden betételre 5%. Az intézet azonban e kamatlábot, a körülményekhez képest, emelheti vagy szállithatja, a miről a t. cz. közönséget mindig előre értesiteni fogja. (460) 2—*

A hó első felében történt betételek után a kamatok ugyanazon hó 16, a hó utolsó felében betételek után a következő hó 1-ső napjától kezdődöleg számittatnak.

A félévenkint összeszámitott kamatok január és julius 16-tól kezdve kivehetők. Ha azonban a betevő a betételkor kijelenti, hogy a kamatokat nem kivánja félévenkint rendesen kivenni, a kamatok után a kamat megszakadás nélkül számittatik.

Minden betevő egy könyvecskét kap, melybe a betételek és kivételek bejegyeztetnek. A könyvecskére vonatkozó alapszabályi czikkek a könyvecskében is megvannak. A könyvecske dij- és bélyegmentes levén, tagságért vagy könyvért semmit sem kell fizetni.

Az intézeti pénzeket a közönség használatára ugy bocsátja az intézet, hogy:

1. **Előlegez**: előre fizetendő törvényes kamat és illeték mellett az intézethez beadandó minden olyan hitelpapirokra, melyek a hivatalos árfolyamlapban jegyeztetnek; továbbá arany- és ezüst pénzekre a nyers érték erejéig.

2. **Hitelez**: a) kolozsvári nyilvános pénzintézeteknek; b) közhitelben álló magánosoknak.

3. **Leszámitol**: a) váltókat; b) leszámitolás utján megszerezhető belföldi állampapirokat én azok szelvényeit.

4. **Vásárol**: kamatozó államkötvényeket és nagyobb vállalatok kötvényeit.

Az intézet jótékony és közhasznu czélok, mint iskolák, szegény- és betegápoldák gyámolitása tekintetéből ezeknek tett ajándékokat és hagyományokat is elfogad, s azokat kamathalmozással növeli.

Elfogad továbbá törvényhatóságok kezelése alatt álló árvai pénzeket s más letéteményeket.

Az intézet ügyletideje, innep- és vasárnapok kivételével, délelőtt 9 órától 12-ig.

Az igazgatóválasztmány nevében:

Korbuly Gergely, igazgató. — **Kovácsi Antal**, helyettes jegyző.

Csak 50 krnyi koczkázattal nyerhetni **20,000** frtot egy **Rudolfsorsjegy**

vételével, és pedig a következő módon:

Alólirott, ezen sorsjegyek biztonsága felől meg levén győződve, s azoknak előnyös játékesete mellett, mert évenként **2 huzásuk** van változatosan **25,000** és **20,000 forint** fényereménynyel, továbbá hogy ezen sorsjegyek mindegyikének legalább **12 forintot** kell nyernie, elhatározta magát, hogy t. vásárlóinak s az egész közönségnek ezen sorsjegyek iránti nézetéről tanuságot tehessen, mindazon

Rudolf-sorsjegyeket, a melyek **mától** bozárólag **1869 január 10-ig**

nála darabonként **15 frt 50 krjával** vásároltatnak, csak **50 kr** különbséggel, tehát **15 frton** a huzás után, **1869 april 1-től 15-ig** visszavásárolni. Miután e sorsjegyek biztonságuk, előnyös játékesetük, csinos és diszes kiállitásuk, és annyira olcsó áruk következtében különösen **karácsoni és újévi ajándékul** szolgálhatnak, azok vásárlására tisztelettel fölkéri a t. közönséget

SOTHEN C. JÁN., bank- és váltóűzlete Bécsben, Graben 13.

Hitel-igérvények à **3 fr 50 kr.** és **50 kr bélyegilleték az 1869 január 2-ki huzásra 200,000 forint főnyereménynyel** ott hasonlókép kaphatók. (447) 29/12 (4—6)

Vidéki megrendelések pénzbeküldés, vagy csak csekély felpénz beküldésével postai utánvét mellett is a leggyorsabban teljesittetnek.

Megjelent az **„Athaeneum“** kiadásában Pesten, s Magyar- és Erdélyország minden könyvárusainál, Kolozsvártt **Stein Jánosnál** kapható:

EMICH GUSZTAV

Nagy Képes Naptára

az 1869-dik évre.

Igen diszes kiállitásu 34 negyedrét ív, 30—35 képpel s Magyar- és Erdélyország tiszti czimtárával.

Szines boritékban tartósan füzve s körülvágva:

Ára csak 1 frt.

Tartalom:

Czimkép: „Munka és szorgalom tesz gazdaggá A gazdagság pedig szabaddá!“

Czimlap. — Előszó. — **Naptári rész**: Ünnepszámitás — Időszámitás. — Zsidónaptár. — Nap- és holdfogyatkozások. — Normanapok. — Bélyegilleték. — Távirdai szabályok és árak. — A 12 hónap. **Szépirodalmi és történelmi rész: Ez a dicső halál!** Költemény. (Illustrálva.) — **Ezredünk vérkeresztelője.** (Egy huszártiszt naplójából.) Bakits János. — **Szerb dalok.** A.... E.. — **Pénz és szerelem.** Novella. Ford. Solymossy Pál. — **Áldomás egy ó-kancsóból.** Költemény. Thaly Kálmán. — **Hi a haza!** Elbeszélés. Vértessy Arnoldtól. — **Roland a paizshordó.** Uhland után Halász Dezső. — **A szabadságharczok egyik csatája.** (Illustrálva Áldor Mihály — **A lányka.** Parodia. Schiller után (képpel) D.... G.... — **Gőz és hó.** Téli kép. Vetésy Pál. — **Isten keze ember keze.** Madách Imre. — **Két dal.** Angolból Pulszky Ágost. — **Egy kiáltás a pusztában.** (Határszéli történetke.) Képpel. Ford. Somos Lajos. — **Egy nyakkendő beszegése.** (Episod a forradalomból.) Szabó Rikhardtól.

Vegyes ismeretek tára: Magyarországi tájképek és városok. (Tizenöt képpel.) Tót Lipcse és vára. — Bajmócz vára és története. — Tájképek a Duna mentében. — Balatoni tájképek. — Szegszárd városa távlatból. — Szigetvár mai romjai. — Békés Gyula és vidéke. — A zarándi havasok. — **A tenger és a levegő-ür physikai geographiája.** — A tenger és a levegő áramlatai. — A viharok képződése. — A cyclonok. — A vihar-jelzők. — A newcastli szerencsétlenség. — **Az angliai partok.** (Két képpel.) A plymouthi öböl. — A tenger idylli szépségei. — Anglia védbástyái. — A csatornaflotta hadgyakorlata. — A vihar elől futó hajók. — **A tenger szépségei és csodái.** — A tenger üterei. — Termékenysége. — A parányok és ázalagok. — Vér-virág. (Corall.) — A világ alkotói. Michelet után Lövey Klára. — **Barth középafrikai utazásaiból.** (Nyolcz képpel.) — Ederi és Murzuk városok Fezzanban. — Tuareg tábor. — A királyi palota Kubában. — A csad-tó. — Sziklahegyek. — A Bénue folyó. — Emberrablás. — **Carricaturák és genreképek.** — Hogyan mulatnak a nürnbergiek. 6 képpel. — Mikor lesz Münchenben revolutio, 4 képpel.

Tiszti czimtár: *Magyarország királya és családja.* — *A magyar kir. felelős ministerium:* Elnökség és Honvédügy. — A király személye körül. — Belügy. — Pénzügy. — Vallás és közoktatás. — Igazság. — Kereskedelem. — Földmivelés és közlekedés. — *A magyar kir. hétszemélyes tábla.* — *A magyar kir. Itélő-tábla.* — *A magyar kir. Váltófeltörvszék.* — *A tek. kir. ker. táblák. A tek. királyi elsőbiróságu váltótörvszékek.* — *A kir. pénzügyi igazgatóságok.* — *Vármegyék:* Dunáninneni, Dunántuli, Tiszáninneni kerület. Viszakapcsolt részek. Szabadkerületek. Fiume. — **Erdély.** *Királyi legfőbb törvényszék.* — *Kir. Itélő tábla.* — Vármegyék. — Székely székek. — Szász székek. — Hirdetések. — Ujabb vásárok és Selyem-vásárok. — Pest bubai ügyvédek.

(411) 3—3

BOLOND MISKA NAPTÁRA

1869-re.

Sok képpel. — Ára 80 kr.

Tartalom: Naptári rész. — Ujévi vers. — A száz éves kalendáriom jövendő mondásai. — Az esztendő ünnepei. — Hogyan kell az esztendő 12 hónapjának minden napjára egy-egy élczet előre megálmodni. — Kipfelhauser költeménye K. L.-hoz. (Pendant T. K. hasonló czimű költeményéhez.) — Egy réztoll emlékiratai. — Uj választási auspiczíumok (képekben.) — Ritkaságok. — Az ujabb politikai műszavak magyarázó szótára. — Szabványok a subventionált irók számára. — Arany ABC az absolutismus idejéből. — Hány kézen megy át a subventió? (Képekkel.) — Szabó-bál (tarsangi genrekép.) — A hires generális. Ad notam: Háry János, az ujabbkor egy ismerős tábornokáról.) — Flekelesz Samuel és Uraczy szolgabiró, (Képekkel.) — Vasuti kaland. — Tessék vásárolni. — Ki volt nagyobb? (Épen a 100-dik parodia.) Jótékonyságok. Uj főti dal. Vegyes karricaturák (képekkel.) — Egy mezei költőnőél. — Buda-Pest panorámája. — Alispáni jelentés egy bizottmányi gyülésen. — Bolond kérdések és okos feleletek. — Egy sokat utazott és sokat tapasztalt ember tanácsai. — Jövendő mondások az elmult dolgokról.

Ujévi ajándékok!!

Karácsonyfá[illegible] minden féle alaku **czukornemük, liquer, crem, csokol**[illegible] **töltött bombonok, hab- és mandula-confectek**, külö[illegible] **csinos dobozok, többféle czukornemüvel ellátva**, [illegible] minden egyéb, ez alkalomra szükséges, ajándékczikkek (455) 3—3

nagy választásban és jutányos árakért kaphatók

Tauffer János czukrászatában Kolozsvártt.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek.

A kolozsvári kir. szab.

ZÁLOG-KÖLCSÖN-INTÉZET

kölcsönöket ád a következő tárgyakra:

1) ingóságok, az-az minden értéktárgy, a mely már használatban volt;

2) drágasságok. az-az ékszerek, drágakövek, arany-, ezüst- s más nemes érczből készült áruk;

3) áruk, az-az még használatban nem volt kész iparkészitmények és más kereskedelmi czikkek;

4) értékpapirok, az az mindennemü állam- és iparpapirok, földtehermentesitési kötvények, zálogleveleik, magán-sorsjegyek és más nemü értékpapirok, a melyek a börzén árultatnak.

Mindenkinek tetszéséből függ személyesen vagy mások által nyujtani be a zálogokat, miután az intézet sem a tulajdonos, sem az átadó nevének bejelentését nem kivánja s az intézet minden üzlete szigorú titokban tartatik.

Az elfogadott tárgyakról **zálogjegy** szolgáltatik ki, a mely pontosan megőrzendő, mert csak ennek előmutatása mellett váltható ki vagy tehető be ujból a zálogtárgy. A benyujtott tárgyakat az intézetnél alkalmazott becslő becsüli meg, kivéve az értékpapirokat, mint a melyek börzefolyama képezi becsértékűket. Minden elfogadott zálogra a becsértéknek legalább 60%, és legfeljebb 90 százaléka adatik kölcsön. A kölcsönök csak egész forintokban számittatnak. A legkisebb kölcsönösszeg **egy** forint.

A kölcsönök a felek kivánsága szerint egy hótól hat hóig terjedő időre adatnak, de a zálog a lejárat napjáig bár mikor kiváltható, vagy ujból betehető. A lejárati napon túl ki nem váltott, vagy ujból be nem tett (át nem irt) zálogokat az intézetnek joga van azonnal elárverezni s a tulajdonos csak az intézet követelésének fedezése után fennmaradt összeghez tarthat jogot. A zálogjegyre a betevés és lejárta napja föl van jegyezve. A zálogkölcsön részletenként is visszafizethető.

Ingóságok, drágaságok és áruknál a kölcsönök után évenként 6% kamat s a következő mellék-díjak számittatnak: Fölvételi- s becslési-díj: 1 hóra 1%, 3 hóra 2%, 6 hóra 3%. Raktár- és biztositási-díj egy egész évre 3%. A kamat és mindezen díjak csak a zálog kiváltásakor vagy átiratásakor fizetendők.— Értékpapiroknál becslési és biztositási díj nem számittatik.

Részletesebb felvilágositást nyerhetni az intézet irodájában. Vidékiek posta utján érintkezhetnek az intézetnél. (10) (15—*)

---

(364) 29/12 (9—12

CSAK JÓ SÖR VALÓDI ÉLET-ITAL!!!

a szárazföld legjelesebb és legmegpróbáltabb sörei.

!!! Palaczk-sör!!!

ajánlja

SPRINGER M. bécsi

központi fő-sör-raktára,

Leopoldstadt, Praterstrasse 42 sz. a u. m.

Kleinschwechati kiviteli ászok-sör palaczk számra			15 kr.
„ „ márczius-sör	„	„	17 „
St.-Marxi extra márczius-sör	„	„	15 „
Pilseni salon-bak-sör	„	„	20 „
Liesingi sziklapinczei kettős ászok-sör	„	„	15 „
Jeles dajka-sör	„	„	15 „
és angol porter-sör	„	„	1 frt. —

s bátorkodik fennebbi központi raktár még azon biztositást is hozzátenni, hogy emlitett sörnemek mint a legtáplálóbbak, legjobb izüek s az egészségre legjótékonyabban hatók ismeretesek az egész Continensen, s ezért mindenkinek jogosan ajánlhatók.

A pénz beküldése, vagy utánvét mellett 24—48 palaczkos ládák mindenhová leggyorsabban szétküldetnek.

Minden palaczkért 10 kr. betétel, a mely az üres palaczkok beküldésekor azonnal visszaadatik, vagy a megrendelés megújitásakor leszámittatik.

A „VIKTORIA“

biztosító társaság Kolozsvártt,

(6) melynek (16—*)

Elnöke: **Báró JÓSIKA LAJOS,**

Alelnöke: **Hintz György,**

Igazgatói: **Frits Albert, Kőváry László, Wagner Frigyes,**

Vezérigazgatója: **Galgóczy Károly,**

Vezérügynökségei: **Pesten, Bécsben, Brünnben, Prágában,**

Ezek alatt pedig az ország és birodalom minden nevezetesebb helyein **fő- és alügynökei** vannak

Tűz- és jég-kár ellen

Biztosithatók pedig tűzkár ellen:

mindenféle **lakház, gazdasági épület, kastély, templom, torony, a harangok, gyárok, műhelyek, azok szerelvényei, butorok**, áruczikkek, raktárakban foglalt készletek, iparos nyers anyagok, és kész készitmények, gazdasági terminek, szálas és szemes gabona, takarmány, baromállomány sat. **jég-kár ellen** minden mezei terminek.

A biztositási dijak lehető legolcsóbbra szabvák, egyszerre több évre [illegible]tött biztositásnál különös kedvezmények engedtetnek, [illegible]ok igazságosan és gyorsan fizetttetnek. Nyomatványokkal é[illegible]sitásokkal minden ügynökség szivesen szolgál.

A Viktori[illegible]tó társaság igazgatósága, Kolozsvártt.

---

(387) (12—*)

Csak czélszerüleg [illegible]sztott, **hibátlan szemüvegek** kiméllk és tartják meg a láterőt.

Ily szemüvegeket és orrcsiptetőket, valamint jeles **szinházi látcsőket,** melyek a szemet nem fárasztják, készit és árul

BOSCOVITZ A.

opticus és erőmüvész.

Kolozsvártt, főtér, dr. Szabó-féle ház.

---

(223) (4—4)

Uj-évi ajándokul ajánlandó:

„La Couronne“

legujabb szerkezetü sebesen dolgozó

kézi-varrógép

ára 30 frt.

BOÉR SÁNDOR

varrógép-raktárában, bel-magyarutcza **418** sz. a.

Felhivás.

Wiese Fr. pénzszekrény-gyáros ur Bécsben a hozzá intézett felszólalásunknak mindeddig nem tett eleget.

Ismételve felhivjuk tehát öt nyilvánosan, hogy a vezetése alatt készitett, s a Stanislaui nagy égés alkalmával teljesen átégett két szekrényt, melyet, hamisan, a mi gyártmányunknak adott ki, gyárunkban megszemlélés alá vegye.

Hasonlóképpen mindenkinek tetszésétől függ, magának állitásaink igazságáról a nevezett szekrények átvizsgálása által meggyőződést szerezni.

Bécs, nov. 28. 1868.

Wertheim F. és társa,

cs. k. szab. első ausztr. szekrény-gyára.

(448) 2—3

---

(444) (4—6)

Nagy-Várad, december havában, 1868.

Bátorkodunk tudomásul adni, miszerint az

első erdélyi vaspályának

legközelebbi megnyitása alkalmával,

Károly-Fehérvárott

helybeli üzletünknek egy fiók üzlett nyitandunk.

Ez utóbbi üzletünk szoros összeköttetésben leend a közel fekvő **Alvincz** nevü állomással, mely által azon állomáshoz igazgatott szállitások is legpontosabban eszközölhetők általunk.

Berlitzer Ign. és Blum Jak.

---

(449) 29/12 (3—24)

Különös figyelemre méltó!

Sem az üzletileg érték nélküli jutalom-érmek, vagy udvari szállitói czimek, sem az alkalmatlan s már tulságos hirlapi reclamecek által eszközölt épen nem irigylendő hir után kapkadva, hanem egyedül valódi polgáriason, higgadtan és szilárdul haladva, ajánlom a t. cz. férfi közönségnek sok év óta fennálló s minden idényre jól ellátott

ruha-raktáramat

Bécsben, Stadt, Rothenthurmstrasse

(Hotel zum oestreichischen Hof)

azon biztositással, hogy a raktáramban találtató s üzletemben készült ruhadarabok nem könnyü, avult, mindenhol olcsón összevásárolt, régi, többnyire csak félvalódi, gyapottal vegyitett avadék- kelmékből, melyek pillanatra a szemet elvakitják, vannak összeférczelve, hanem általában a legszilárdabb, legvalódibb, legdiszesebb és legdivatosabb, szinre és minőségre nézve legtartósabb kelmékből a leglelkiismeretesebben készivek, a miért is én készitményeimet csak azon első ruhakészitők czikkeivel hozhatom jogosan hasonlatba, a kiknek czége, valamint az enyém is, ugyan még hirlapilag nem volt hirdetve, hanem azért régen szerzett jó hirnévnek örvendenek, s azért mindenkinek, a ki jó czikket kiván, ajánthatók.

Téli kabátok	*o. é. 30 frttól*	*70 frtig.*	
Fel ö öltönyök	„ „ 20	„ 48	„
Salonfrakkok és kabátok	„ „ 24	„ 45	„
Jaquet ok	„ „ 18	„ 40	„
Vadászkabátok	„ „ 16	„ 30	„
Pongyolakabátok	„ „ 12	„ 45	„
Nadrágok (fekete Salon)	„ „ 12	„ 18	„
dtto téli	„ „ 12	„ 22	„
Mellények (különféle)	„ „ 5	„ 20	„
dtto fehér	„ „ 7	„ 10	„

Mindenféle utazó és városi bundák különböző árakban.

Kivánságra kelme-mustrák küldetnek, általában mindennemü **utazó-, vadász-, utczai- és Salon- ruhadarabok** *mérték szerint gyorsan elkészittetnek s felpénz és utánvét mellett pontosan elküldetnek.*

Levélbeli megrendeléseknél mértékül a felső mell szélessége, a derék szélessége, illetőleg a lépés hossza melléklendő.

Nem találó ruhadarabok szivesen és nehézség nélkül becseréltetnek.

JERABEK GYÖRGY,

férfi-ruhakészitő Bécsben.

Raktár: Stadt, Rothenthurmstrasse.

(Hotel „Oestreichischer Hof.“

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca

Gyakorlati találmányok!

Eredeti Pompadour-pép. *A hires Pompadour asszony XV. Lajos udvaránál, oly szert birt, mely a világ előtt titokban maradt, s a melylyel ő magának fiatalsági látszatot, t. i. üde szépséget, sima bőrt tudott még előhaladt korában is biztositni. Ezen vény (Recept) később egy magas rangú nemes család birtokába jutott, a melynek gyönyörü szépsége még ma is általános csodálás tárgya. Rix doatornak sikerült ezen mostanig a legnagyobb titokban tartott vényt elsajátitani, hogy azt az egész világnak hasznukra bocsássa. Ezen felülmúlhatlan arczpép sikere minden várakozást meghaladt, a miről számos bizonyitvány áll megtekinthetés végett mindenki rendelkezésére.— Egyetlen szer minden arcz-kiütések, szeplő, májfoltok sat. gyors elenyésztetésére. — E kitünö pépből egy tégely ára utasitással együtt 1 frt 50 kr.* 29/12 (171) (11—12)

Legnagyobb megtakaritás minden háztartás, iparos és gazdákra nézve. Az egészen uj szerkezetü, angol szabad köszörü gépekkel (használható minden vágó-eszközre, még üveg vágásra is) nehány másodperczalatt legnagyobb könnyüséggel tompa vágó-eszközöket: ollo, kés, kasza sat. élesre fenhetni. Ez bizonynyal minden háztartásnál a leghasznosabb és legnélkülözhetlenebb tárgy, s ára oly csekély, hogy ezen jeles gépet mindenki megszerezheti. 1 darab utasitással 80 kr.

Ezüst-tisztitó-golyók; *kitünö szer minden homályos fémtárgyak fényessé és újjá készitésére; nélkülözhetlen minden arany- és ezüst-mivesnek. 1 darab 10 kr.*

Mindenféle óra-szabályzó, *a szabályzott napóra iránytüvel; mindenkinek legjobban ajánlható, mivel ezen valóban biztos órával, minden mechanikai órát szabályozhatni. 1 dr. finomúl csiszolva 25 kr.*

Mosó-por. *Ezen por használata által idö, munka és pénz takaritatik meg; emellett legnagyobb előny még, hogy a fehérnemü jobban megkiméltetik, mint más készleteknél. 1 fontos csomag ára 23 kr.*

Amerikai pantentirozott biztonsági-lakatok, *kitünö szérkezet, biztos minden betörés ellén.*
1 darab kisebb-féle 30, 40, 50 kr.
1 „ nagy-féle . 70, 90 kr. 1 frt.
1 „ nagy-féle 2 kulcscsal 1 frt 10 kr.
1 „ utazó-táskára 25, 40, 50 kr.

Hasznosak a nadrágvédök, *melyek rosz időben a nadrágot piszoktól védik, 1 pár 20 kr.*

Angol ollók legjobb acélból;
1 dr. szabó-ollo, legfinomabb 25, 35, 45 kr.
1 dr, hurok-ollo, legfinomabb . 20. 30 kr.
1 dr. ollo-láncz . . . . . 10 kr.

Nagy előnyt nyujtanak az új gép irónok *(plajbász); nélkülözövé teszik az alkalmatlan hegyezést s a hegy eltörése is biztositva van.*
1 darab fába foglalva 10 kr.
1 darab csontba foglalva 15 kr.
1 dr. tolltartóba foglalva késsel 90 kr.
1 kupak töltve, 3 hóra elég, 10 kr.
1 dr. Union-radir-gummi, irón és tenta ellen 5 kr.

Mindenféle fogfájás *azonnal és tartósan megszünik az uj berlini fogcseppek használatára. A jótállás annyira biztos, hogy nem használás esetében a pénz visszaadatik.*

E szernek nem volna szabad egy házban is hiányoznia. 1 üveg utasitással együtt 80 kr.

Kitünö lábbeli fénymáz *kaucsukkal vegyitve, hogy a bőrt tartóssá tegye. 1 font 30 kr.*

A legujabb ligroine-zseb-tüziszer, *e nemben a leggyakorlatiasb, még nem pipások számára is ajánlandó közönséges tüziszer csinos kis alakjában, össze van kötve egy lámpával, a mely nehány óráig tartó égö anyagot vesz magába, ugy hogy az annyiszor előforduló minden alkalommal azonnal világosság van kéznél; a lenyomott ár csak gyors elterjesztésre van számitva 1 darab 50 kr.*

Persa hajfestö szer, *mely által szürke haj pillanat alatt, tetszés szerint setétre vagy feketére festhető s egy uttal természetes frisseséget nyer. Növényekböl van készitve s egészen ártatlan, 1 skatulya ára utasitással: 2 frt.*

Folyékony enyv. *Nélkülözhetlen minden háztartásban, mivel a legkülönbözöbb, minden háztartásban előforduló javitásokat meg lehet önmagától tenni. Ezen enyv évékig elött, s hidegen használható. Egy nagy üveg ára 25 kr.*

Legujabb rozsdapor, *kezesség mellett. Minden rozsda-pecsét éltávolitására vászonból, selyemböl s egyéb kelmékböl, valamint aczél- és vasfárgyakról. 1 pakk ára 35 kr.*

Legjobb borotva-pép. *Ezen pép által megkiméltetik a borotva köszörülése, 1 skatulya ára 25 kr.*

A lábnak megnedvesedéstől való megóvása, *mindenkinek ajánlható, mivel az egészség fenntartására szolgál. A Metzgerféle kitünö bör-appretura alkalmazása által, a mely a bőrt lágyvá s áthatlanná teszi, ugy hogy a lábbelinek vizben leghosszabb ideig tartó használata után sem érezhető nedvesség, a czélnak, a legnagyobb mértékben meg lesz felelve, 1 üveg ára 60 kr.*

Angol bőr-máz, *melytöl bármiféle börnem puhaságot s a legszebb tükörmázt nyer, 1 kis üveg ára 25, nagy 35 kr.*

Regulator-tollak, *minden kézhez és papirhoz alkalmazhatók, ugy hogy azon egy tollal a legfinomabb kaligráfiai és a legerösebb vonásokat ki lehet vinni 12 dr. 25 kr.*

Müller-féle bútor-politur, *mely általános elismerésben részesül, üveg számra kapható 60 kron. Ezzel minden régi butor-darab vagy más fatárgy a legnagyobb könnyüséggel a legszebben kicsiszolható. Egy üveg elég egy egész butor- készletre.*

Általános tisztitó-por, *melylyel minden fém, arany, ezüst. bronz, pakfong, aczél és réz sat. tisztára takaritható s kifényesithető. 1 skatulya ára 20 kr.*

Figyelmeztetés. *Miután a fennebbi czikkek hamisittatnak is, arra kivánok figyelmeztetni, hogy azok valódi állapotban egyedül az alólirt raktárban kaphatók.*

Árjegyzék minden a raktárban levő czikkekről ingyen adatik.

Egyúttal figyelmeztetem a t. vidéki lakókat bizományi-osztályomra, mely maga nemében egyetlen üzlet, mert minden, a legcsekélyebb úgy, mint a legnagyobb megrendelés bármely üzletágba vágjon, gyorsan és jutányosan teljesitttetik. tehát számos megrendelésre ajánlható.

FRIEDMANN A. első ausz. t. bizományi üzlete Bécsben,
Praterstrassse Nro. 26 sz.

STEIN JÁNOS
könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:

Gothaischer genealogischer Hofkalender
nebst Diplomatisch-statistischem Jahrbuche auf das Jahr 1869.
106 Jahrgang. Ára 2 frt 70 kr.

Almanach de Gotha
Annuaire diplomatique et statistique pour l' année 1869.
106-e année. Ára 2 frt 70 kr.

Gothaisches genealogisches Taschenbuch
der gräflichen Häuser auf das Jahr 1869. 42 Jahrgang. Ára 3 frt.

Gothaisches genealogisches Taschenbuch
der freiherrlichen Häuser auf das Jahr 1869. 19 Jahrgang. Ára 3 frt.

DEÁK FERENCZ.
Laveleye Emil után forditotta s kiigazitó jegyzetekkel kisérte Szász Károly. Ára 80 kr.

Vissza van-e állitva negyvennyolcz?
tekintettel Kossuth Lajos némely nyilatkozataira, az okulni akarók figyelmébe ajánlja **Corvin**. Ára 60 kr.

Kolozsvári nagy naptár
Szerkesztette **Léczfalvi B. László.**
A m. k. felelős ministerium, m. k. hétszemélyes tábla, m. k. itélőtábla és Erdély tiszti-névtárával.
Bolti ára 80 kr.

Erdélyi képes naptár. Ára 26 kr.

Irodai fali naptár
katholikus gyorlákkal, a me[illegible] ban; [illegible] Dá[illegible] t Ál[illegible] testáns, görög-orosz és izraeliia naptárral, bélyegilleték-táblri kir. posta, távirda és Biasini-gyorskocsi menetrendével. **[illegible]s tekintettel hivatali használatra.** Ára 30 kr. postán küldve 35 kr.

Csemegék[illegible]bb gyermekek számá ra, melyekkel csa ödök-, kisdedovók- és e e mi tanitóknak kedveskedik Gáspár J. nagyenyedi neveléstanár és képezdeigazgató **Harmadik javitott**, 9 beszély- és 170 vers-csemegével **bővitett kettős kiadás**; névszerint:
egyik iró velinre nyomott diszkiadás, 2 gyönyörü szinezett, 2 könyomásu és 23 fametszésü képpel. 20½ nyolczadrét iv, diszes boritéku kem. köt. 2 frt 60 kr.
másik szép fehér papiru népies, iskolai kiadás, 2 fekete könyomásu képpel. 20 nyolczadrét iv, csinos boritéku kemény kötésben csak . . . . . 1 frt.

Egy falat kenyér története. Levelek az ember életéről. Mindkét nembeli növendékek számára Mácé J. nyomán dolgozta Szász Domokos. Ára füzve 1 frt.

Képek a természetből. A felserdült növendékeknek Vagner Armin után felmutatja Kovácsi Antal. 10 könyomatu képpel. Ára 1 frt

Képek a hazai történelemből. Ifjuság számára. Szerkeszté **Tánczos János** Ára 50 kr. Díszkiadás, hat szinezett képpel, diszos boritéku kemény kötésben . . . . . 1 frt 60 kr.

Magyar-német képes ÁBCZE Szinezett képekkel. Szinezett boritéku keménykötésben . . . 50 kr.

A kis Andor és Zoltán könyve. Elemi magyar Olvasókönyv. Mindkét nemü népiskolák I-sö és II-dik osztályainak számára irta Pánczél Ferencz. Tizenkét csinos fametszettel. kemény köt. 50 kr.

Riadó. Költemények az 1848—49-ki magyar szabadságharcz idejéből.
Szerkesztette **Léczfalvi B. László**. Ára 1 frt.

Szabadság lantja. Költemények az 1848-49-i függetlenségi harcz idejéből. Szerkesztette **Botond**. Ára 1 frt.

Meglepő szépségü és izlés teljes legujabb divatu
papir-gallérok és kézelők:
Nök részére 4 krtól, 10 krig.
Férfiak részére 4 krtól, 6 krig.

---

(395) 29/12 (3—20)

A valódiság **biztositása** mellett. **Ajánlandó emlékeztetés!** A valódiság **biztositása** mellett.

Dr. Béringuier
cs. k. szabadalmazott
növénygyök-olaja
eredeti üvegcsében 1 frt o. é.

Dr. Béringuier cs. k. szab. növénygyökolaja menten minden ártalmas keveréktől, a legalkalmatosabb növényalkatrészekből és olajos anyagokból összeállitva, széntartalommal gazdagon ellátva, melynek rendkivüli hatását az ujabbi kisérletek oly tagadhatlanul bebizonyitják, a hasonló készitmények legjobbjai közé sorozható, és bizonyára minden előkelő piperének különös díszére fog válni.

Balzamos
Olajbogyó-szappan
eredeti csomagokban 35 kr o. é.

A balzsamos olajbogyó-szappan nem csupán tisztitó, hanem puhitó és üditö tulajdonságánál fogva is minden a teljesen jó pipere- és egészségiszappantól megkivánható követeléseknek megfelel, és ezért mint enyhe és egyszersmind hatásos napi mosdószer még a leggyengédebb és legérzékenyebb bőrü nők- és gyermekeknek is alkalmilag ajánlható.

Dr. Suin de Boutemard
FOG-PASTAJA
¹/₁ és ¹/₂ csomagokban 70 és 35 kr o. é.

Dr. Suin illatos fogpastája vagy fogszappana különösen kedvelt és legátalánosabb és legbiztosabbnak elismert szer a fogak és foghús épentartása és szépitésére, sokkal kellemesebben és gyorsabban tisztitja, mint a különféle fogporok, egyszersmind az egész szájüregnek igen jótékony és kedves üdeséget ád.

Dr. BÉRINGUIER
növényi hajfestőszere
teljesen tokban kefével és csészével 5 ft.

Dr. Beringuier hajfestőszere minden szakértő és az összes fogyasztók által mint tökéletesen a czélnak megfelelő és egyátalában ártalmatlan szernek ismertetett el a haj és szakál, szintugy a szemöldök tetszés-szerinti szinü festésére, a nélkül, hogy a bőrt beszenyezné vagy szagot hagyna hátra; használata igen könnyü, és az ezen festék által helyrehozott hajszin igen természetes szinü.

Növényi
RUD-HAJKENÖ
ára darabonként 50 kr o. é.

Ezen **Dr. Lindes** kir. vegyészeti tanár hitelessége alatt Berlinben, **tisztán növényi alkatrészekből** összeállitott **rud-hajkenőcs** a haj növésére jótékonyan hat, és azt puhán tartja és a kiszáradástól megóvja; e mellett szép fényt és ruganyosságot kölcsönöz, és egyuttal különösen igen alkalmas a haj összetartására.

Dr. BÉRINGUIER L.
illatos-gyögy
KORONA-SZESZE
(a kölni viz quintessentiája.)
Eredeti üvegekben 1 frt 25 kr és 75 kr o. é.

Dr. Béringuier L. cs. kir. szab. korona-szesze a legfinomabb illó égényszesz a jóillatu, éltető és erősitő, a növényvilág kifejtetlen és becsesb alkatrészeivel olymódon van összekötve, hogy nem csak illatos- és mosdóviz, hanem mint kitünö segédszer az éltető erő felviditására és az idegek erősitésére szolgál.

D K och
NÖVÉNY-CZUKORKÁI
¹/₁ és ¹/₂ dobozokban 70 és 35 kr o. é.

A porosz. kir. kerületi orvos **Dr. Koch növényczukorkái**, tekintve a kitünőbb füvek és növények nedveinek dústartalmu alkatrészeit szakadatlanul jónak bizonyult be a köhögés, rekedtség, torokszáradás, nyálkásodás stb. ellen, a mennyiben mindezen esetekben enyhitőleg, ingercsilapitólag és különösen jótékonyan hatnak.

Dr. HARTUNG
CHINA-HÉJ-OLAJA
lepecsételt és az üvegbe nyomott bélyeggel.
Egy üveg ára 85 kr o. é.

Egy előrehaladott, gondos, tudományos elismerés szerencsés eredményének a **Dr. Hartung**-féle **szab. hajnövesztő-szerek** vannak rendelve magukat hatásukban kölcsönösen kiegésziteni: a mint a **chinahéj-olaj** a hajfentartására szolgál, ugy a **növényi-kenőcs** a hajnövésének felelevenitésére és előmozditására van rendelve; az első a haj ruganyosságát és szinét emeli, ugy az utóbbi megóvja a haj idö elötti szürkülését és kihullását, a mennyiben a fejbőrnek egy uj, jótevő anyagot kölcsönöz és a hajhagymát a legerőteljesebben táplálja.

NÖVÉNY-HAJKENÖCS
bepecsételt és a tégelybe nyomott bélyeggel.
Egy tégely ára 85 kr o. é.

Dr. BORCHARDT
[illegible]llatos-gyögy
NÖVÉ[illegible]SZAPPANA
bepe[illegible]ban 42 kr o. é.

Dr. Borchardt tudományos alapok után pontosan kiszámitott és általában szerencsésen összeállitott illatosgyögy **növény-szappana**, jellemző = eddig elérhetlen = előnye által, minden eddig létező hasonló pipereczikkek közt elvitathatlanul az **első helyet** foglalja el és egyszersmind nagy dicsérettel használtatik **mindenféle fürdőkhöz.**

A f[illegible]szes jeles tulajdonságaik miatt jelesnek bizonyult czikkek az eredeti árakon mindig készletben vannak:

Ko[illegible]: **WOLFF J.** és **ENGEL J.** gyógyszerészeknél, valamint:
Bes[illegible]n: Kelp Ferencz; és Dietrich & Fleischer. **Brassóban**: Stenner F.; és Jekelius Ferdinánd g[illegible]z. **Déván**: Bosniák A. **Dézsen**: Krémer Samu. **Nagy-Enyeden**: Horváth Ferencz. **Erzsébethváros**on: Schmidt A.; **Fogaras**: Megay A. Gust. gyögysz. **K.-Fejérvárt**: Matherny Emil. **Kézdi-Vásárhelytt**: Fejér Lukács. **Kőhalomban**: Szentpéteri Ján. **Maros-Vásárhelytt**: Fogarasi J. D.; **Medgyesen**: Breckner Károly; és Vándory & Brandsch. **Segesvárt**: Misselbacher J. B. & fiai. **Sz.-Ujvárt**: Placsintár és fia gyögysz. **Sz.-Régenben**: Kinn János G. és Wachner Traugott. **Szász-Sebesen**: Weissörtel Ad. G.; **Szebenben**: Zöhrer J. F. és Lurz János. **Székely-Keresztúron**: Binder Márton. **Sepsi-Szentgyörgyön** Zsigmond és Bogdán. **Sz.-Udvarhelytt**: Kauntz J. A. gyögysz.; **Szeredában**: Gozsy A.; **Sz.-Somlyón**: Ruszka Ignácz. **Tasnádon**: Szongott Jakab. **Tordán**: Figó Fr. J. és Wolff G.; **Zalathnán**: Sterzing József gyögysz.

---

(452) (2—2)

ELADÓ

25 darab egészen, törökbuzán kihizlalt **sertés**; értekezni lehet Tauffer József kereskedésében, óvár.

---

(440) (3—3)

Marosvásárhelyt a **Naphoz** cimzett vendégfogadó, jövö év Szentgyörgy naptól kezdve több évekre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni tulajdonos **Müller Józseffel** ugyanott.

---

(1) (42—50)

---

(345) 29/12 (13—24)

Kávé,
bécsi fontja: 60, 65, 70 kr. egész 1 frt 10 krig, árulja a
keletindiai kávé-raktár
BÉCSBEN,
Graben, 29. a Trattnerhof udvarán. Vidékre utánvét mellett. Legalább 30 ℔ vásárlásnál a szállitás minden vasúti és gőzhajó állomáshoz ingyen.

---

(214) 29/12 (20—24)

A fogak tisztitása!
A hires
Anatherin-Száj viz,
melynek szabadalma 1865-ben lejárt, s melynek kitünő jósága felöl számos bizonyiték létezik,
40 kron
kapható: **Spitzenmüller C.** készitőnél, **Bécsben**, gyógyszerész am hohen Markt.
Kolozsvárt: Csapó sándornál.

CSAK valódi OROSZ-CHINAI THEA, egyenesen behozva,
uj szedés Congó fontja 2, 3, 4 frt. Souchong fontja 3, 4, 5, 8 frt különösen ajánlható Császár-Melange, bécsi fontja 5 frt. Mindenféle theák ¼ és ½ fontos pakétokban is. Cubarum kupája 1 frt. Valódi jamaicarum palaczkja 75 krtól 2 frtig. Cognac, 10 éves, Arrac, puncsessentia, finom francia és bollandi liqueurök szétküldetnek
GRANICHSTÄEDTEN S. által Bécsben, Stadt, Graben, 29 sz. a Trattnerhof beljében. (330) 29/12 (15—24)
Megrendelések utánvét mellett pontosan teljesitetnek.
Árjegyzékek kivánatra vitelbérmentesen és ingyen.

Nyomatott az ev. ref. fötanoda betüivel (Bel-farkasutcza 74. sz.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár / Biblioteca Universitară Centrală Cluj-Napoca - Scoală - BCU Cluj-Napoca.